

AMERIKA KEIČIA KARO POLITIKĄ KOREJOJE

Sovietai skubiai ruošiasi karui

WASHINGTONAS. — Dr. V. S. Krajciv, Slovakų išlaisvinimo komiteto pirmininkas, sako, kad, pagal gaunamas žinias iš antikomunistinio pogrindžio Čekoslovakijoje, Sovietų Sąjunga visomis įmanomomis priemonėmis ruošiasi karui Europoje.

Čekoslovakija yra paversta raudonosios armijos arsenalu. 2 nauji ginklų fabrikai su 6,000 darbininkų ėmė veikti Oravoj. Žilnos kalnų srity statomi nauji aerodromai. Donujaus, Vah ir kitomis upėmis karo medžiagų gabenimas didėja. Trūkstant darbo jėgos, mobilizuojami sunkiems kasyklų darbams net penkiolikmečiai jaunuoliai.

Dr. Krajciv tvirtinimu sekmingai prieš komunistus dirba Laisvės Legionas, apimęs plačiai išsiskojusias pogrindžio organizacijas po visą kraštą. Nemaža tiltų, ir nekartą geležinkeliai, tarp Pragos ir Rusijos buvo sunaikinti šių antikomunistinių kovotojų.

Amer. Lenkų S-gos suvažiavimas

BUFFALO, N. Y. — Rugsėjo 23 - 29 dienomis į Buffalo, N. Y., suvažiuoja Amerikos lenkų susivienijimo atstovai ir savo 31 kongresą, pranešo j o pirmininkas. Numatoma, kad į kongresą atvyks apie 500 atstovų.

Lenkų susivienijimo pirmininkas yra adv. Charles Rozmarek. Jis taip pat pirmininkauja ir Amerikos Lenkų Kongresui, prie kurio priklauso 6 milijonai lenkų kilmės amerikiečių.

Susivienijimas turi 327,000 narių. Paskutiniu metu organizacijos piniginė apyvarta siekė \$60 mil. Organizacijos centre, 1520 W. Division St., Chicago, Ill., dirba apie 100 tarnautojų štabas.

Lenkų susivienijimas leidžia dienraštį Dzienik Zwiatkowy, redaguoja Karol Piatkiewicz.

Tito prašo pagalbos

TEHERANAS, Iranas. — Averell Harriman, prez. Trumano specialus ambasadorius, išvykdamas į Juposlaviją, pasakė jo naujosios kelionės uždavinys — svarstyti papildomą Amerikos paramą maršalo Tito vyriausybei.

Iš jo pareiškimo matyti, kad Tito, gąsdinamas pasienio nesuipratimais, ir Kremliaus politbiuro narių kalbomis (Molotovo, Vorosilovo), yra priverstas ieškoti didesnės pagalbos Vakaruose visų pirma Amerikos Jungtinėse Valstybėse.

Komunistai filmų pramonėje

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų priešamerikietiškos veiklos komitetas ruošiasi apklausti dar 50 Hollywoodo filmo artistų ir technikų, priklausių ar priklausančių komunistų partijai.

Šių artistų apklausinėjimas prasidės rugsėjo 17 d. ir tęsis vieną savaitę. Tuo bus baigta Komiteto darbas Hollywoodo, užtrukęs tris metus, tyrinėjant komunistų įsigalėjimą Amerikos filmų pramonėje.

Gaudomi komunistai pasiekė Sov. Rusiją

NEW YORKAS. — The Mirror, vietos dienraštis, tvirtina, kad Amerikos vyriausybės įstai-gos gavo žinių apie keturių paieškomų Amerikos komunistų vadų pabėgimą į Sovietų Rusiją.

Laikraštis sako, kaip jiems buvo lengva pabėgti, taip jiems bus nesunku grįžti slapta į Ameriką, kur jie, po naujausių metodų apmokymo, vadovausią komunistų pogrindžio veiklai Amerikoje.

Pabėgusieji komunistai yra: Gilbert Green, Chicago srities kom. partijos pirmininkas, Gus Hall, Clevelando komunistų vadas, Henry Winston, negrų darbininkų organizatorius ir Robert Thompson, New Yorko valstybės komunistų pirmininkas.

Pirmieji trys buvo nuteisti po penkis metus kalėjimo už mokymą ir raginimą nuversti jėga Amerikos santvarką ir vyriausybę. Thompson, atsisveikęs į jo kovų atsižymėjimą per paskutinį karą, gavo 3 metus.

Jie buvo paleisti už užstatą. Atėjus dienai pradėti kalėti, jie pasislėpė nuo teismo organų ir dingo, kaip Daily Mirror tvirtina, anapus geležinės uždangos.

"Laisvės vėjų operacija"

MUENCHEN, Vokietija. — Taip dabar vadinamas balionų siuntimas per geležinę uždangą. Balionai neša laisvą žodį iš Vakarų pasaulio komunistų užguitiems žmonėms. Balionai teikia žmonėms laisvės viltį, o komunistams daug naujų rūpesčių.

Čekoslovakijos valdovai tuo tarpu tyli, nenorėdami išduoti, kad balionai reiškia jiems didelį pavojų. Tą tylėjimą Drew Pearson sugretina su amerikiečių tylėjimu, kai į kontinentą ėmė kristi japonų balionai su sprogtamąja medžiaga. Abiem atvejais bijota balionų padarinių.

Ugi šiol paleista į Čekoslovakiją 15,000,000 balionų su pranešimais, sveikinimais ir neklas-tuotais faktais. Jie paleidžiami iš 30,000 pėdų aukščio. Jie krinta anoj sienos pusėj kaip lietus iš dangaus. Atrodo, kad komunistai yra bejėgiai kovoti su šiuo nauju šalčio karo ginklu.

Anglų specialistai renkami į Abadaną

ABADAN, Iranas. — Anglų žibalo bendrovės Irane atstovai užsakė specialių lėktuvų, kuriais gabena iš žibalo versmų vietų savo specialistus į Abadaną, kur yra pats didysis žibalo apdirbimo centras (refinerijos).

Iš čia jiems gali padėti anglų karo laivai, esą priešais Abadaną, antrojo upės pusėj, priklausančioj prie Irako.

ATLEISTA IŠ TARNYBOS 2,500 - 3,500 KOMUNISTŲ

WASHINGTONAS. — Viceprezidentas Barkley praneša, kad šitoks skaičius tarnautojų buvo pašalinta arba patys pasitraukė iš vyriausybės įstaigų, patikrinus valstybės tarnautojų lojalumą.



Didelis keleivinis lėktuvas sudūžo Dečoto, Cal., kalnuose. Nelaimės metu žuvo 47 keleiviai ir įgulos nariai. Lėktuvas artėjo prie aerodromo, bet užkliojo už kalno viršūnės.

Kariuomenės manevrai

FORT BRAGG, N. C. — Šeši tūkstančiai Amerikos parašiutininkų pradėjo karinius manevrus prieš "įsiveržusį priešą", kurį tai Carolinos laukuose.

Manevruose dalyvauja 110,000 kariuomenės. Manevruose sprendžiamas ir taktikos klausimas pav.: ar duoti teisę armijos vadovybei įsakinėti aviacijos jėgoms. Gen. Mark Clark, Amerikos žemyno jėgų viršininkas, sako, taktinės aviacijos panaudojimas pareina nuo armijos vadovybės.

Keletą dienų atgal aviacijos gen. Wolfbanger kalbėjo spaudos konferencijoje: taktinė aviacija turėtų būti kontroliuojama bendrai armijos ir aviacijos vadovybės.

Švedų kooperatyvai

STOCKHOLM. — Vartotojų kooperatyvų sąjunga per savo 72 kongresą paskelbė tokius skaičius:

Turi narių — 962,000 (gyventojų skaičius 7 mil.), apyvarta 1950 m. — 1,682 bil. kronų (\$1 — 5.18 kr.). Parduotuvių — 8,000, iš jų vien Stockholme daugiau kaip 1,000.

Kooperatyvų sąjunga turi apie šimtą maisto produktų, guminų, rūbų, batų, chemijos, mašinų, anglies ir kitokių fabriku. Kooperatininkų savaitraštis Vi (Mes) yra, su 650,000 skaitytojų, pats didžiausias laikraštis krašte.

Sabotažas?

SAN FRANCISCO, Calif. — Į vietą (20 mylių nuo Oaklando aerodromo), kur ketvirtadienį sudūžo lėktuvas su 44 keleiviais ir 6 lakūnais, suvažiavo apie 200 specialistų, jų tarpe FBI agentai studijuoti nelaimės priežastis. Nelaimės aplinkybės duodančios pagrindo spėti, kad lėktuvo aukščio matavimo aparatai galėjo būti tyčia pagadinti.

Šis United Air Line keturmotorinis ištai-gus lėktuvas buvo paleistas į tarnybą tik prieš mėnesį laiko. Jis kainuoja \$1 milijoną.

—6 lakūnai žuvo, o kiti 8 iššoko parašiutais, susidūrus dvim kariniams lėktuvams prie Atlantos.

Komunistų taika klastinga

TORONTO, Kanada. — Gen. G. Marshall, Amerikos karų sekretorius, dalyvaudamas Kanados 72 tautinės parodos atidaryme, išpėjo klausytojus netikėti komunistų taikos kalbomis. Korėjos įvykiai rodo, kad negalima pasitikėti Sovietų Rusijos taikos kalbų tikrumu.

Voice of America paskirta \$25 mil.

WASHINGTONAS. — Kongreso abiejų rūmų patvirtino ateinančių metų samatą valstybės propagandos ir užsienio informacijos įstaigoms, viso \$85 milijonus. Tai yra \$30 mil. mažiau, negu buvo prezidento prašyta. Voice of America tarnybai teko \$25 milijonai, lygiai tiek, kiek buvo vyriausybės reikalau-ta.

Išgelbėjo skęstančio laivo jūreivius

NEW YORK, N. Y. — I ispanų laivo Catillo Guadalete SOS šauksmą greičiausiai atsiliepė Hondūro laivas Eurystheus. Jis pranešė Amerikos pakrančių apsaugai, kad jis išgelbėjo 41 jūrininką.

Ispanų laivas buvo užtiktas prakiuręs 720 mylių nuo New Yorko, Atlante.

Traukinių nelaimė Prancūzijos pasieny

SANRY-SUR-NIED, Prancūzija. — Nemažiau kaip 12 žmonių užmušta ir 40 sužeista, susidūrus prie Metzso Baselio-Calais ir Frankfurto. Paryžiaus traukiniams. Tarp užmuštųjų yra du Amerikos kareiviai.

—I Madridą atvyko ECA (Marshallo pagalbos plano) komisija, vadovaujama prof. Sidney Sufrin, studijuoti Ispanijos karinį pajėgumą eventualiojo sąjungoj su Jungtinėmis Valstybėmis.

—Korėjos komunistai pakeitė vėl toną, mandagiai prašydami J. T. vadą gen. Ridgway paaiškinti, kaip tai atsitiko, kad Amerikos lėktuvas bombardavo taikos derybų miestą.

Argentinos armijos opozicija prieš Evą

BUENOS, Aires. — Šeimyninių reikalų maišymas su valstybiniais — kas gali būti įmanoma tik diktatūrinėse sistemose — ugdė vis didesnį nepasitenkinimą ir Argentinos armijos. Ji norėtų vidaus politikoj daugiau įtakos, negu valdinė darbininkų unija (GCT).

Žiniomis iš Argentinos sostinės, karininkų tarpe ieškoma būdų sutrudyti Evos Peron, diktatoriaus žmonos, išrinkimą į viceprezidentus. Pagal šalies konstituciją, Eva eis prezidento pareigas, jos vyrui susirgus ar išvažiavus.

Lidices budeliai nuteisti mirti

BERLYNAS. — Komunistų spaudos agentūra praneša iš Pragos, kad ten teismas nuteisė mirti penkis vokiečių policijos pareigūnus. Jie dalyvavo išjudant Lidices miestelio gyventojus okupacijos metais.

Kaip atsimenama, čekų patriotai nužudė nacių komisarą, SD viršininką Heydrich. Už tai Lidices visi vyrai buvo nužudyti, o moterys ir vaikai išvežti į nežinomas vietas.

Lakūnai graso streiku

CHICAGO, Ill. — United Air Lines 900 pilotų ruošiasi skelbti streiką, nepavykus susitarti su linijos vadovybe dėl tarnybos valandų sutrumpinimo bendrovės didžiuosiuose ir greituosiuose lėktuvuose.

Vienas iš tokių lėktuvų užsimušė su 50 žmonių pakeliui į San Francisco, prie Oaklando aerodromo. Lakūnų spėjimu, nelaimė galėjo įvykti ir dėl pilotų pervargimo.

'Iowa' neapgadintas

NEW YORKAS. — Narūnai, apžiūrėję kautynių laivą Iowa dugną, nustatė, kad jis gali plaukti į jūras. Iowa, vienas iš "valstybių" klasės Amerikos milžiniškųjų laivų, (45,000 t. ir \$100 milijonų vertės) buvo atsisėdęs ant Hudsono upės dugno prie New Yorko.

BOMBONEŠIAI NETOLI SIBIRO SIENOS

Kas buvo draudžiama generolui MacArthurui, dabar leidžiama naujam J. Tautų vyr. vadui

8 ARM. BUSTINĖ, Korėja. — Amerikos oro tvirtovės B.29 bombardavo S. Korėjos uostą Rašin, tikrai 20 mylių nuo Sovietų Sibiro pasienio ir 110 mylių nuo Vladivostoko, rusų didžiosios jūrų ir oro bazės Tolimuosiuose Rytuose.

Komunistai galvoja ką atsakyti

J. T. BAZĖ PRIE KAESONG, Korėja. — Jungt. Tautų armijos vyr. vado atsakymas komunistams dėl prasimanyto bombardavimo kaltinimo buvo griežtas, bet kartu viltingas.

Gen. Ridgway nuneigė komunistų naujai mestus kaltinimus dėl derybų susitarimų laužymų, primygtinai patvirtindamas, kad jokio J. Tautų lėktuvo susilaikymo taikos derybų erdvėj ir kad komunistai neturi jokio pagrindo kaltinti Jungtines Tautas dėl nenoro tartis dėl karo paliaubų.

Nenoras taikintis matyti komunistų elgesys, bet J. T. vyr. vadas pažadėjo pasiūsti savo delegaciją į derybas, jeigu komunistai panorės jas atnaujinti.

Praėjus dviem dienom nuo įteikto atsakymo, komunistų vadai vis dar nesugalvojo ką atsakyti ir ką toliau daryti.

Vietoj delegacijos vadų, girdėtis propagandinių kalbų iš Peipingo radijo. Ten tarp kita skleidžiamos žinios, kad Jungtinės Tautos savo sąlygų laužymu vėl privedusios pasitarimus prie nutrūkimo.

J. T. delegacijos pirmininkas siūlė dar kartą patikrinti "bombardavimo pasekmes", bet komunistų ryšių karininkai to pasiūlymo nepriėmė.

Per Peipingo radiją tačiau aiškina priešingai būtent, kad komunistai paršė admiralą Joy atsiųsti ryšių karininkus iširti dar kartą įvykusio bombardavimo faktą, bet Jungt. Tautų delegacija atsisakiusi tai daryti.

Amerika negali šelpiti amžinai...

WASHINGTONAS. — Demokratų senatorius Tom Connally, užsienio santykių komiteto pirmininkas, irgi yra už mažinimą sumų užsienio valstybėms.

Senato ir Atstovų Rūmų komisijos nubraukė \$675 mil. nuo ekonominės paramos ir \$290 mil. nuo karinės pagalpos užsienio valstybėms. Prez. Trumanas prašo šiem tikslam \$8,500,000,000.

Connally tvirtino spaudos atstovams, kad jis rems komisijų nubraukimus Senate galutinio balsavimo dieną. Jei nepasiseks sumažinti karinės pagalbos sumos, jis reikalauja daug daugiau sumažinti ekonominės pagalbos lėšas, \$1 mil.

Demokratų vadas senate guodėsi, kad Amerika negali amžinai šelpiti tokiomis milžiniškomis sumomis viso pasaulio.

Brazilija priims japonus

TOKYO. — Japonijos užsienio reikalų įstaigos skelbia, kad iš Brazilijos gautas pasižadėjimas atidaryti duris Japonijos emigrantams, kaip tik bus pasirašyta taikos sutartis.

Trysdešimt penki bombonešiai, pakilę iš bazių Japonijoje ir Okinavoj, numetė 300 tonų bombų į šį uostą, kurį ligi šiol netrukdomai naudoja komunistai karinių medžiagų ir žmonių telkimui į Korėjos frontą.

Šis uostas buvo pirmą kartą bombarduotas prieš metus laiko, kada Jungt. Tautų armijos vyr. vadu buvo gen. MacArthur. Tai buvo viena iš priežasčių, dėl kurių MacArthur buvo pašalintas iš savo vietos. Iš Washingtono buvo įsakyta susilaikyti nuo bombardavimo tokių artimų Sibiro vietų.

Karo sekretorius gen. Marshall, liudydamas Senate dėl MacArthur strategijos tada pasakė, kad Rašino bombardavimas buvo rizikos klausimas, įsiviliant į karines operacijas taip arti Sovietų Rusijos sienos.

Jo manymu, nukeliant kautynių operacijas prie Sibiro pasienio, būtų buvę galima sudaryti sovietams preteksto įsijungti į Korėjos karą.

Po šito karo sekretoriaus išsitarimo Rašino uosto netikėtas naujas bombardavimas daugelio manymu rodo, kad Amerika keičia savo karinę strategiją Korėjoje, netiek bėpaisydamą, ką manys ar sakys rusai, kai Jungtinių Tautų lėktuvai gal ir laivynas perkels savo operacijas prie Sibiro sienos.

Rašin yra vienas iš geriausių uostų S. Korėjos rytiniame pakrasty. Dėl jo svarbos komunistų karo reikalams, gen. MacArthur prašė leidimo bombarduoti pereiną vasarį ir kovą, bet gavo neigiamą atsakymą. Keletą mėnesių vėliau, tai buvo rugpiūčio 12 d., jis pasiuntė ten 50 bombonešių, kurie tada numetė 500 tonų bombų. Kiek vėliau gen. MacArthurui teko pasitraukti iš vyr. vado vietos.

Jei gen. Ridgway nebus dėlto atšauktas (kuo niekas netiki), bus įrodyta, kad Amerika, geriau apsiginklavusi, mažiau bebijo Sovietų Sąjungos.

III pasaulinis karas pakeliui

JUNEAU, Aliaska. — Tretysis pasaulinis karas yra pakeliui, pasakė Thomas Dewey, New Yorko gubernatorius, grįždamas iš savo studijų kelionės po pasaulį.

Tretysis karas ne tik pakeliui, bet jis jau dabar vyksta, nes antrasis pasaulinis karas nebuvo baigtas, dėstė Dewey Alias-kos prekybos rūmų susirinkime. Frontai, kuriuose vyksta mūšiai, priklauso trečiajam pasauliniui karui, yra Korėja, Filipinai, Indonezija ir Malaiza.

—Patricia Louise Francis, 16 metų gimnazistė nusizudė, gavusi klaidingą žinią, kad jos mylimasis Raymond Clifton žuvis Korėjos fronte. Po to paaiškėjo, kad Clifton niekad Korėjoje nebuvo. Jis taip pat nugincyjo, kad jis būtų mylėjęs Francis.

IŠ ŠIAURINĖS CHICAGOS PADANGĖS

Paprastai manoma, kad šiaurėje visuomet turi būti šalčiau ir blogesnis oras negu pietuose. Bet dažnai pasitaiko, o ypač žiemą, kad mūsų padangė būna giedresnė negu kurioje nors pietinėje dalyje. Mat, paslaptį gamta bei oras mėgsta nepastovumą.

Daugelis mano, kad šiaurinėj Chicagoje lietuvių maždaug tėsama, tik saujelė prieš Bridgeportą, Brightonparką ar Marquette Parką. Tie, kurie taip galvoja, irgi klysta. Jau važiuojant Western Ave. tramvajum už Madison į šiaurę galima neretai išgirsti lietuviškai kalbant. Žinoma, čia gausiausias lietuvių lizdas susuktas apie kleboniją. Be to, daug lietuvių yra išsimėtę prie Humboldt Parko ir kitose vietose. Net jį gali užtikti ir tolimoje šiaurėje.

Taigi visi lietuviai esame po tuo pačiu Chicagos dangum, po ta pačia padange.

—“Naujienos” čia neblogo atstovaujamos. Čia gyvena “N.” red. M. Gudelis ir daug kitų įžymių naujieniečių. Esame daug “N.” bendradarbių, korespondentų. Didesniose kioskuose galima pirkti atskiras numerias “Naujienas”. Laikraščiuose dažnai randame žinių iš čionykščių lietuvių organizacijų veiklos. Jau tas rodo, kad čia susibūrę lietuviai ne snaudžia, bet dirba, veikia.

—Chicagoje jaunimo mėgiamausia ir linksmiausia vieta — Riverview Parkas — irgi yra šiaurinėje dalyje. Taipgi čia pat pasonėje yra visų mėgiamas Lincoln Parkas su zoologijos sodu ir graži Michigan ežero pakrantė. Argi gali viską aprašyti šioje mažoje skiltyje? Tik reikia nusiskusti, kad mums tenka toliau važiuoti — “piknikus”, rengiamus pietuose.

—Petras Indrėlė, kuris daug yra padėjęs naujakuriams, naujiesiems ateiviams, pats pasidarys naujakuris. P. Indrėlė, savo namą pardavęs ir pirkęs kitą namą, kitoje, daug gražesnėje šiaurinėje Chicagoje vietoje, 2439 N. Spaulding. Aišku, kad jie, dabar naujoje vietoje besikurdami, turi daug naujakuriško darbo, kol namą aptvarkys pagal savo skonį. Taip pat p. Indrėlė savo dažnai aplanko jo iš Vak. Vokietijos atsiuntieji tremtiniai, kurių Chicagoje yra nemažas būrys.

—J. ir O. Sudeikiai gyvena 3037 N. Laramie Ave. savo puikiam ir dideliame name. “Naujienose” dažnai skaitome Onos Sudeikienės parašytas korespondencijas ir margojo gyvenimo tikrovės. Pažymėtina, kad p. Sudeikiai yra giminė būv. Akc. B-vės “Drobės” (Kaune) direktoriaus Simaičio, kuris žuvo Pravienskių koncentracijos stovykloje nuo bolševikų teroro (1941 m.).

—D. ir A. Kupčikams dovanų parašo laiškus Korėjoje kovojantys globotinis Vytautas Keršulis, kuris, tik ką atvykęs iš Vokietijos į JAV, tuoj pat savanoriu į JAV kariuomenę. Įdomiausia, jog šiomis dienomis p. Kupčikai gavo iš vienos karinės įstaigos raštą, kad praneštas per 5 dienas, kur yra V. Keršulis. Priešingu atveju, jis būtų skaitomas kaip dezertyras bei vengias karinės prievolės. Žinoma, p. Kupčikai tai įstaigai davė trumpą atsakymą — nurodė JAV kariuomenės dalinio adresą Korėjoje, kur V. Keršulis jau 8 mėn. kariauja.

—Ignas Dankus iš naujųjų atcivių bene daugiausia dirba Balf organizacijos naudai. Daug jis išsiunčia siuntinių į Vokietiją.

—Prie Western ir Potomac kampo yra M. J. Kiro dveji namai, kurių gyventojai yra vien tik latviai ir lietuviai ateiviai. Galima sakyti, kad tai yra tikra tremtinių stovykla — “kempė”, tik čia reikia mokėti už patalpas nemažą “preisą”. Viena

name iš koridoriaus kažkas išsukinėjo elektros lemputes. Įdomiausia, kad išsukta ten, kur sunkiausia pasiekama, o palikta, kur su ranka galima pasiekti. Savininkas linkęs manyti, kad tai padarė pas mergaites atsilankę kavalieriai. Bet nuomininkai negalvoja, kad tai galėjo padaryti savininko nekilnojamojo turto klientai, kurie tais laiptais irgi vaikščioja. Albertas

Lietuviai geriausi kariai

Taip pareiškė Ilinojaus krašto gvardijos 33 divizijos 228 pėstininkų pulko G kuopos kapitonas Hammer būreliui lietuvių, kurie praeitą ketvirtadienį atvyko pasižiūrėti jo kuopos karių mankštos Ciceroje, kai šie vyrai susirinko į eilinę savaitinę savo pamoką. Taip pat tokiu pagyrimo žodžiais apiliepia ir ltn. Richardson, sgt. I. cl. Dunlop. Ne blogesnės nuomonės pulko vadovas McBride, kuris yra ir divizijos vado pavaduotojas, ir bataliono vadovas plk. Lochbihler. McBride, sako, norėtų, kad ištisas pulkas būtų sudarytas iš puikių karių lietuvių. Sako, kad lietuviai, kurie tik pusę kuopos sudaro, padarę tą kuopą per trumpą laiką viena pačių geriausių visoje divizijoje. Kai atvyksta į diviziją net karo korespondentai ar šiaip svečiai, jie visada atvedami į šią kuopą kaip pavyzdinį, geriausią. Kpt. Hammer džiaugiasi lietuviais, jų sumanumu, sugebėjimu greitai be klaidinėjimų perprasti dalyką; jis norėtų jų čia bent 200 turėti.

Lietuva turi būti laisva

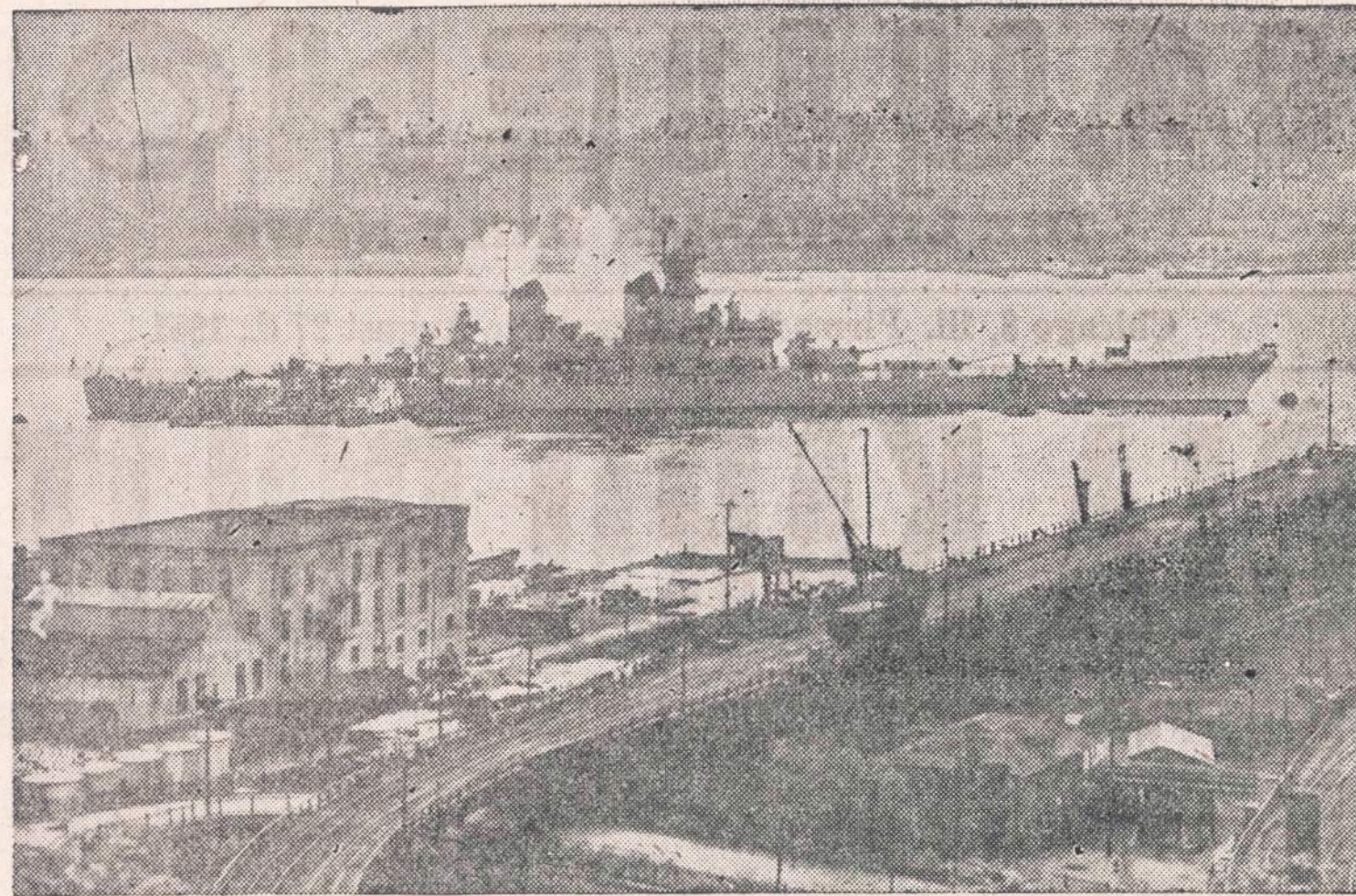
Besikalbėdami paklausiami karininkus, kaip jie žiūri į pavergtą Lietuvą ir jos išlaisvinimą. Kapitonas sako, jog Lietuvą turi išlaisvinti iš bolševikų priespaudos ir ji bus laisva, jei ne kitaip tai su mūsų pagalba.

Šios mankštos metu lietuvių buvo apie 10. Bet iš viso kuopoje jų esą 26, taigi didesnę kuopos dalį; kitose kuopose divizijoje bene ir dar keli esą. Jų dalis iš Chicago, o kiti net lokaliai iš už miesto atvyksta į pratimus. Išskyrus švęgždą, visi naujieji ateiviai. Lietuvių grupė čia susidarė tik metų pradžioje, kai į gvardiją pirmas įstojo Vareika, kuris dabar puskarininkis (korporalas) įvairiomis progomis lietuvių parengimuose ragina lietuvius stoti į Ilinojaus gvardiją. Kpt. Hammer apie jį labai gerai atsiliepia.

Gvardijos kariai dirba savo kasdieninį darbą, tik periodiškai lankosi į pamokas ir karinius pratimus, susipažįsta su ginklais, kuriais jie gausiai aprūpinti. Priimami 17–35 metų amžiaus vyrai, turį bent pirmuosius popierius. Atlyginimas mokamas už sugaištą tarnybą valandas pagal turimą karinį laipsnį. Pvz. rekrutui už 2 darbo valandas mokama \$2.50.

Šaukiamųjų metų vyrai, stovį į gvardiją, neimami į kariuomenę. Karo metu bent tikras gvardijos dalinys gali būti pririnktas pašauktas į federalinę tarnybą. Bet visa valstybės gvardija, sako, negali būti pašaukta, nes karo metu jai tenka kariniai uždaviniai šioje pačioje valstybėje. Jei ir pašaukiamas dalinys į federalinę tarnybą, tai, kaip aiškina psk. Vareika, kuopos neišskirstomos, bet paimamas susidarys vienetas su visais kuopos draugais.

Krašto gvardija yra tam tikra vietinė kariuomenė, jos nariai gyvenant civilinį gyvenimą, o į karinę mankštą ar kitus uždavinius atvykstant pagal pareikalavimą. Karo metu ji virsta normalia kariuomene. Tokios gvardijos atsirado maždaug prieš 300 metų, kai dar nebuvo normalios kariuomenės. Kor.



USS Wisconsin karo laivas Hudson upėje prie New Yorko buvo užplaukęs ant sekulmos. Reikėjo “įkinkyti” net 13 vilkikų, kol pagaliau jis buvo nuo sekulmos nutrauktas.

Lietuvių golfo turnyro nugalėtojai

Laimėtojai

Pereitą trečiadienį įvykusioje lietuvių golfo žaidynėse pirmoji vieta atiteko Stanley C. Tranui, kuris “Low Gross” grupėje pasiekė geriausius rezultatus (72). St. C. Tranas laimėjo sanitarinio distrikto prezidento Antano Olio skirtą prizą — menišką statulėlę. Toje pačioje grupėje antroji vieta teko Zane Pozulp (74), trečia — L. McEathron (76) ir ketvirta — Viktorui Zuriui.

Lithuanian Chamber of Commerce narių pirmenybėse pirmą vietą laimėjo Peter C. Massie, kuris “Low net” grupėje sužaidė rezultatą 67. Peter C. Massie laimėjo teisę J. T. Zurio skirtą dovaną — trofėjų. Šioje grupėje antra vieta teko kun. P. Katakui (71), trečia — John Pakel Jr. (71), ketvirta J. C. Miller (71), penkta Juozui Spaičiui (71), šešta Dr. Brazilui (72) ir septinta Julijui Brenzai (72).

Moteryų pirmenybėse pirmoji vieta atiteko Mrs. D. Sereikai, kuri “Low net women” grupėje pasiekė rezultatą 75. Mrs. D. Sereika laimėjo Cook County Treasurer John B. Brenzos skirtą prizą — didelę sporto statulą. Šioje grupėje antra vieta teko Miss E. Pakel (77), trečia — Mrs. T. Barskis (79), ketvirta — Mrs. Alice Stephens (82) ir penkta Mrs. J. Bertash (82).

Žaidimas ir vaišės

Diena pasitaikė labai graži, ir į golfo lauką išėjo žaisti 136 žaidėjai, kurių tarpe buvo 24 moterys. Pirmosios golfininkų grupės pradėjo žaisti apie 10 v. rytą ir “žygiavimas” laukais paskui sviedinuką ėjo per visą dieną. Kadangi daugeliui žaidėjų golfo lauke teko praleisti ir “lunch time”, tai Chamber of Commerce ponų komiteto narių E. Balzekienės, A. Kazanauskienės ir M. Rudienės pastangomis buvo paruošti stalai, prie kurių žaidėjai galėjo užkasti ir atsigaiivinti.

Vakare, golfo turnyrui baigiantis, į Golfo Klubą suvažiavo nemaža svečių. Atsilankę taip pat ir Lietuvos Konsulas Dr. Petras Daužvardis su ponia.

Golfo dalyviai ir svečiai vakarienės buvo pakviesti į gana erdvas klubo patalpas, kuriose buvo paruošti stalai 250 asmenų. Golfo komiteto nariai John J. Kazanauskas, Stanley Balzekas, Al. G. Kumskis ir John W. Pachankis turėjo padėti daug patstangų, kad visus svečius sudėintų prie stalų ir kiekvieną pažįstamą draugą ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui į namus, esančius 7042 S. Campbell Avenue.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausios, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūnie Tau lengva ši žemėlė.

Valandėlė J. Bildušo prekyboje

Malonu girdėti, kad mūsų lietuviai tremtiniai parodo gyvenimo iniciatyvą, pasiryžimo ir per vargą, darbą ir triušą prasimuša į šviesesnę ateitį.

Turėdamas valandėlę laisvo laiko užsukau pas Joną Bildušą, pažįstamą, pasikalbėti ir apsipirkti prekių iš jo krautuvės, (2558 W. 69th St. Marquette Parke). Kadangi J. Bildušas, savo prekyboje būdamas pats “bosas”, pats pardavėjas, man įėjus buvo užimtas patarnavimu klientams, net nepasisveikinęs, tačiau pirmus žvilgsnius ir pasieniais stovinčias lentynas ir kitur išdėliotas prekes. Tuojau krito į akis gražus ir tvarkingas prekių išdėstymas ir surūšiavimas. Prekių pasirinkimas didelis tiek kasdieninio vartojimo, tiek ir liuksusinių, kitaip sakant, pradedant adata, daržovėmis, gėrimais (žinoma, be alkoholiniais), baigiant bekonu ir jautieną.

Pamatęs mane stovintį, pasisveikino ir, priešus mano eilei pasipirkti prekių, paklausus, kaip sekasi biznis, išsitarė: “Gerai, dėkui. Prekiauju lietuviškoj kolonijoj, tad lietuviai ir aplanko mane. Taip pat daugelis užsienai ir kitataučiai, nes pas mane prekės šviežios, švarios, didelės pasirinkimas, greitas, sąžiningas ir mandagus patarnavimas”. Atsėdęs ir įvyniojęs keletą gabalų bekonienos ir jautienos, dar trumpai pridūrė: “Esu iš Lietuvos laikų senas ir prityręs prekybininkas ir tikiu, kad aš savo klientūros, prekių kiekybe ir kokybe neapviliu ir mano klientai bus visuomet mano prekėmis patenkinti”.

Atsilygindamas už prekes, pasiėmęs bagažą, palinkėjau geros sėkmės ir ištermės biznyje. Leonas Mockevičius.

Penkerių metų mirties sukaktis

Antanas Piaulokas, 7042 S. Campbell Avenue.

Mirė 1946 m. rugpjūčio 27 d. Gimė Lietuvoje. Palaidotas Šv. Kazimiero Kapinėse.

Paliko nuliūdę: Duktė Paulina, žentas Sam Stroud ir anūkai Mildred ir Eleanor.

Mūsų brangiajam tėveliui pagerbti bus laikomos Šv. Mišios N. Panelės šventiausios Gimi-mo bažnyčioje, esančioje Marquette Parke, 1951 m. rugp. 27 d. 7:00 valandą ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui į namus, esančius 7042 S. Campbell Avenue.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausios, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūnie Tau lengva ši žemėlė.

Nuliūdę lieka Duktė, Žentas ir Anūkai

PARVEŽTAS ŽUVES IŠ KOREJOS

Gynybos departamentas praneša, jog, kartu su kitais 15 čikagiečių, pargabenamas iš Korėjos žuvisio kario (pfc.) Petro Vilučio lavonas į Chicago. Jis buvo sūnus Pete Vilučio Sr., 3608 S. Halsted St.

Mirė Zenonas Gailius

Zenonas Gailius, 26 metų, nacių okupacijos metais buvo išvežtas į Vokietiją ir kankintas nacių kacetuose. Karui pasibaigus, jam iš kacetų išėjus, jo sveikata šiek tiek pasitaisė, ir jis kurį laiką tarnavo Vokietijoje amerikiečių kariuomenės pagalbiniuose daliniuose.

Pereitais metais atvykęs į JAV dirbo Chicagoje. Bet nacių kankinimai atsiliepė jo sveikatai ir buvo priverstas atsigulti ligoninėje. 7 mėnesius išgulėjęs ligoninėje mirė šeštadienį, rugp. 25 d., 4 val. popiet.

Laidojimo komitetą sudaro: AL Tarybos atstovas, BALF'as, Politinių Kalinių S-gos atstovas, ponia Daužvardienė, prel. Urba ir laid. direkt. Phillips.

Bus laidojamas trečiadienį, rugp. 29 d.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandose Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išrinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELYNICA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviems, Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 7-7308

Išvažiavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIE-NOSE paskelbta įdomi ir šviežia žinia. Užrašyk jam šį dienraštį.

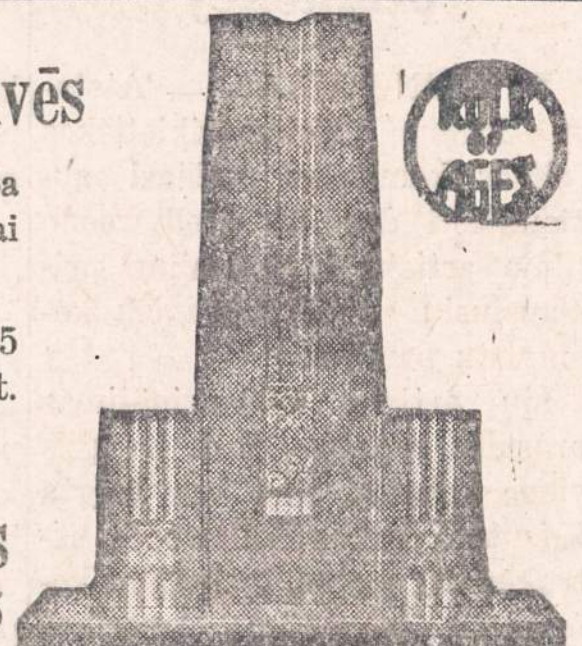
Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005



LIUDESIO VALANDOJ
Sanktė
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse raudime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. Yards 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone Yards 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone Yards 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone Pullman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone Yards 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CICCERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1133-1139

SENOJO VENCIAUS LOBIAI

(Tęsinys iš "Literatūros")

— Sir! — šnabzdėjo čekas, pasitraukęs Džoną į šoną. — Tik, meldžiu, jūs niekam nę žodelio!.. Yra čia daug aukso, deimantų ir dolerių, ir viskas lieka be globėjo, šefui mirus, na, taip... O tamsta, ve, žinau, negavai iš namų nei menkiausios paramos, nei kiaušo skatiko ant kepurės matiko, kaip tas sako. Kur gausi!.. Nuo pat šeštų metų amžiaus tamsta vargsti pas dėdę, motinos brolių, aš viską girdėjau... Dėlto, paklausykite, ve, po teisybei tamstai ir priklauso viskas. Gal dar sakysitė, ne?

— Okey! You are a clever man! — nušvito Džonas. — Šis triukas mane domina. Sakyk, kur pinigai padėti?

— Jie prie mano kambario durų, sir. Tik jūs, ve... jūs pažadėkit, kad duosit ir man pusę. Ranka ranką plauna, lyg ne teisybė? O be to, jei kas nutiktų ar kaip kitaip — jūs atsakomybė. Ar sutarta?

— All right. Kur galiu turtą apžiūrėti?

— Palaukit, sir. Striokas macione neturi. Aptarkim pirma smulkmenas.

Čia naujųjų bičiulių kalbą pertraukė fermerio dukterė Janina. Ji kaip tik ieškojo Džono. Atradusi brolių, mergaitė paėmė jį už rankos ir maloniai šnekindama vedėsi trobon. Na, kaip, ar jam čia linksma ir įdomu, ar jis nelidė? O jo gražioji sužadėtinė ar vėl sportuoja prie upės su abiem foksterjeriais?.. Taigi, o pas tėvelį, va, dabar kambarįje susirinkę visi vaikai, visi broliai ir seserys, ir betruksta tik jo vieno, jo, išdykėlio Džono. Tėveliui šandien vėl blogiau, daug blogiau, ar jis nieko dar negirdėjo? Tai keista! Net daktaro šmidtio injekcijos negelbėjo, pagalvoti reikėtų. Bet jį ligoninę važiuoti jis atsisako. Jis bevelija mirti namie, prie savo žemės ir savųjų, jis nenori būti mėtomas po lavoninės svetimų rankų — štai kaip šiurpiai nukalba jis, tas jų tėvelis.

Viduje tuo pačiu metu ėjo tylus pasikalbėjimas. Senukai rūpėjo viskas. Jis geidė žinoti, kaip einasi Steponui, ką veikia Jurgis, kelis vaikučius augina Andrius, kokių rūpesčių turi Agota su olandiškom karvėm ir kaip tvarkosi giminės Bostone. Nemažiau domino jį ir prisikėlusio Lietuva. Ten, toje Lietuvėlėje, dabar turbūt vyksta naujas gyvenimas ir daug kas yra pasikeitę, juk tiesa, ką? Tiek metų, broli! Beje, va: o kaip gi pagaliau nusidavė mūsikiams su tuo Vilniumi ir tais laikais, ar kas dabar valdo šalį, karalius koks ar prezidentas, koki kalami pinigai ir kaip rėdosi lietuviškas vaikas — šita jam lygiai knietė žinoti, labiausiai. Ar gali jie jam išaiškinti? Akys jo jau prastos ir laikraščius jis nebeįskaityo.

Džonas stovėjo prie durų, žvalgėsi į brolius ir, nesuprąsdamas nei klausimų nei atsakymų, ir nuobodumo krapštė nosį. Rūkyti jis čia nediršo. Jo mintys sukosi apie rytojaus medžioklę, kurią jis, kaubojų pavyzdžiu, praves raitas su visais trimis šunimis, ir apie nuostabių Slenimio pasiūlymą, galintį jį per vieną naktį padaryti turtingu.

— Tigi, o tu mano Džonai?.. Eikš gi arčiau! — kreipėsi atnokęs fermeris į sūnų. — Kaip tu kruti? Ar vis dar peteliškės gaudai po atšalimus, a?.. Vai, tu mano vaikel! Kaziuku tu iš manęs išėjai, velniuku parėjai. Ta pamotė, ta tavo bevaikė pamotė, ką ji iš tavęs padarė!

— Yes, father! — pritariamai linktelėjo Džonas, manydamas, kad tėvas klausia jo pageidavimų. — At the moment I am wanting money. Please, don't forget me, when you are distri-

buting your treasure. Cash would suit me the best.

— Išversk, Tomai! — susiraukė senukas, kuris gyvendamas tarp tautiečių buvo primiręs naujosios tėvynės kalbą.

— Nesuprantu, ką jis ten marmaliuoja, tas angliškas boisas.

— Jis sako, tėve, kad velija jums gero ir... prašo neužmiršti jo testamentą.

— Velija gero, chi... Tigi, o tu pasakyk jam, kad ir aš, ir aš veliui jam sėkmės. Ir be to... išmokyti šu tėvu kalbėti tėvo kalba ir mesti svetimą vėją... teipos nebūti vėjo papliauska. Tigi! O palikimą gaus su visais lygu, je, su visais lygu.

— Okey, father! Thank you very much! Thank you! — dėkojo Džonas, neišgirdęs net brolio vertimo. — Aš myliu tavę ir myliu visus jūsų namus! Man čia patinka!

Senasis fermeris valandėlę tylėjo, žvelgdamas į raudoną drumzlį saulę, kuri smuko toli už miško viršūnių.

— Vaikeliai! Klausykite!.. — prabilo jis vėl. — Aš jau neišgysiu... jaučiu, kad kasdien menkėju... Laikas man namo.

lei, pas tėvus ir protėvius daušų šalin... Daviau jums šviešos, ištačiau į vėžes, padariau žmonėmis — ir ko gi daugiau?.. O tą mano turtą paskutinį, kurį turiu nuo anksčiau, tą seną ateivio lobį, tai palieku jums visiems. Pasidalykite! Koks ji sa, žinote turbūt, rodžiau kelis, kai jaunesni buvot... —

— Okey, gerasis tėve, okey! — atsiliepė už visus sūnus Jurgis, Bostono biznierių. — Mes tau pastatysime paminklą, gražiausią paminklą auksinėmis raidėmis, nes tu mums... nes tokio tėvo daugiau... Tik tu pats, tėve, dar pagysi, tu dar... —

— Paminklą, sakot, chi... — šyptelėjo senukas. — Bene aš jį matysiu. Sūnau! Geri vaikai yra pats gražiausias paminklas tėvams. Tigi!.. O farmas savo — šią didžiųjų ir aną ten mažesnę — palieku Tomui su Janina... Taip ir testamentas stovi pas notarą. Juodu nebuvojo miestuose, juodu dirbo visą laiką čionais ir mane uvožėjo... Neužmirškite tėvų šalies, vaikeliai, nepameskite kalbos!.. Vaiduokius auginkit gražiai! O man jau nelemta buvo... aš jau... —

— Ak, tėveli, ką jūs taip dabar... Nei jūs dar mirsit, nei ką... Kiek išgyja! — kalbėjo abi dukterys prikimusiu balsu, ir iš jų akių sruvėjo ašaros. Jos pačios jau netikėjo ką šnekančios.

Visi keturi sūnūs, stambūs ir petingi amerikoniai, sėdėjo ant kedžių nusmore ir galvas nuvarinė, lyg kas jiems patiemis skaitytų mirties sprendimą.

Džonas sumojo, kad tėvas be juokų gali mirti. Neramus ir sujaudintas, jis patylom kumščio brolių Andrių, nuolat teiraudamas, kas gi čia pagaliau yra ir kas čia darosi, vadinas, dėl ko tėvas taip ilgai nėrašo



Kapitonas M. W. Hedden ir kiti trys pareigūnai, kurie vairavo lėktuvui, sudūžusiam Decoto, Cal., srityje. Visi lėktuve buvę žmonės neteko gyvybės.

testamento ir neskirsto pinigų.

Šituo patogių metu Slenimas irgi nesnaudė. Kaimynystėje jis pasiskolino iš bičiulio visraktį ir dar kartą apžiūrėjo duris. Durys tos rakinios nesunkiai; girgždėti jos taip pat beveik negirgždėjo. Lobij spinta stūksojo dabar jam taip arti ir atrodė tokia viliojanti, kad godumas jame atgimė iš naujo, ir jis ilgai dvejojo, be nepamėginus pačiam vienam susidoroti su šituo pelyjanciu turtu ir po to dumti į didįjį Čikagos miestą, kur gengsteriai, sako viešai ant strytų rūko ilgus cigarus, o vagys, nebadami policijos, per naktis salūnuose geria viską, maišytą su džindžirėla.

Atėjo vakaras. Baigęs ruošą kieme, čekas atsinešė kambarin daugiau įrankių ir pasiūlytė Džoną.

— Turime pradėti, sir! Pats laikas. Žodžiais kalinių nepašiuši, žinote patys. Sefas, rods, dabar užsnūdęs, o broliai kaip

tik vakarieniam.

— Okey my boy! Okey!.. — patvirtino Džonas, užsidegdamas naują cigaretę. — Gaisti nēr ko, šiu. Ir, look there, jei tu laimingai baigsi šį darbą, my friend, ir atiduosi turtą į mano rankas, aš pažiūrėsiu. Aš gal, ko gero, paimsiu tavę ir į Aliaską prie aukso.

Paakintas naujų pažadų, čekas greit nusiavė batus ir pagal seną paprotį persižegnojo. Po to su dideliu atidumu pravėrė užrakintą duris, ištraukė iš apatinės spintos dalies porą medinių vinių ir patylykias išklė klibanžią lentą. Anga radosi didoka; ji magino laužtis toliau. Vikriai įkišęs ranką, Slenimas užčiuopė ieškomą daiktą ir bandė ištraukti jį lauk, bet čia garsiai subarskėjo nelemtoji spyna. Pabūgęs vagis suglaudė ausis laukdamas, kas bus. Bet ne, niekur nieko! Visur tylą: nei žingsnių, nei žodžių. Išdrąsinęs pagaliau jis

laimingai iškėlė skrynėlę ir giliai alsuodamas ištisė ją svečiui.

— Well, boy, bet ką gi tu čia duodi man, po velnių? — susiraukė piktai Džonas. — Šitame sukiužusame šlamšte nėra jokių lobijų! Kur nedegamasis tėvo seifas?

— Sir! — šluostėsi prakaitą čekas. — Jūs nenusiminkite: auksas ir pelenuose žiba. Dėžėlė tyčiomis parinkta tokia, kad atbaidytų vagis, tik dėl akių viskas. — ir jis, atsisėdęs prie stalo tuoj mėgino rakinoti spyną. Bet spyna buvo rakinta: visraktis netiko. Nelindo į ją nei kiti raktai, kurių Slenimas turėjo pilną kišenį.

— Plėšte atplėšk, po šimts kalakutų, ką čia! — ragino Džonas. — Dėl tokių niekių negi knyburiuosi visą vakarą.

— Take it easy, sir, take it easy! Jūrą perplaukęs kartais, sako, ir klane nuskesta. Paklausykite jį manęs! Atplėšus jėga skrynėlę, kas, sakysim, nūtiš, jei farmeris nei iš šio, nei iš to ima ir pagerėja arba, neduok Dieve, visai išgyja, ką? Paduok, Slenimai man tą skrynėlę, sako jis, atnešk ją čia, žno-

čijas, vadinas, na, o aš ką jam? Nei bėgt, nei rėkt. Skandalas stačiai!.. Belieka mudviem arba šignakt su turtu pranykti arba luktelti, kol senis numirs. — Hm, boy... Tau vis neperžengiamos kliūtys, lyg būtum neamerikonas! Na, tebūnie ir taip! Gal ir tavo teisybė. Bet aš abejoju, ar ką čia mudu rasiva.

— Rasiva, pamatysit! Ir dar ką rasiva!

Pakalbėję valandėlę apie Aliaską, kur šiuo metu esą aptikti ištisi aukso laukai ir per drąšūs vyrai, toki kaip jie, per tris dienas lieka milijonieriais, juodu išsiskyrė.

Rytą senukai užėjo du prie puoliai. Abu kartu jis buvo nustojęs žado ir atrodė bemirštąs. Vaikai lakstė sumišę vienas pro kitą, skambėjo visokios vaistų bonkutės, ir storoji virėja garsiai raudėjo šeimyninėje gestančios savo maitintojo gyvūbės. Džonas, vienplaukis ir labai rimtas, užmiršęs šunis ir medžiokles, pilnu gazu švilpė į miestelį daktaro, nuolat užpypdamas praeviams. Šalia jo sėdėjo susirūpinusi sesuo Janinė. (Bus daugiau)

Are some of your Series E Government Bonds maturing this month?

Now they can earn more money for you!

New law provides 10 more interest-earning years for your Series E Bonds... and you need not do a thing!

Are you one of those smart and patriotic Americans who began an automatic saving program with Series E Government Bonds in 1941? Then you're one of the lucky people who can profit by a new law now!

A bill recently passed by Congress now makes it possible for your United States Defense Bonds to continue earning interest ten years longer than was originally planned.

For example, a Series E Bond which cost you \$18.75 in 1941 will pay you \$25 in 1951. But if you hold that bond ten extra years, until 1961, it will pay you \$33.33, an average interest of 2.9% compounded annually. You get similar increases on Series E Bonds of every denomination.

And there is nothing for you, as a bond holder, to do. You need not exchange the bonds you have. You need not sign any paper, fill out any form. You simply keep your bonds as you have been keeping them.

You may still redeem any Series E Bond at any time after you've owned it for sixty days. But unless you really need the cash you're much better off to hold your bonds. For United States Defense Bonds are as safe as America itself.

When you buy your bonds regularly and hold them, they are steadily building a sum big enough to buy something really worth while—a home, a business, a retirement fund, an education for your children.

And bonds are safer than cash! If you lose or accidentally destroy cash it's gone for good. But when you have your cash in United States Defense Bonds, the U. S. Treasury will replace lost or destroyed bonds at no cost or loss to you.

So if some of your bonds are coming due, take advantage of this new offer of your government—just sit back and let them go on making money. Meanwhile keep adding to your savings by buying more U. S. Defense Bonds regularly—through the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-A-Month Plan where you bank.

If you want to be paid your interest as current income—

The new law also allows you to exchange your Series E Bonds, in blocks of \$500 or more, for Special Series G Bonds which pay interest semiannually at the rate of 2½% per year. For full details, ask at any Federal Reserve Bank.

Look how your maturing bonds go on earning under the new law!			
(This table shows \$25, \$50, and \$100 bonds as examples of how all Series E Bonds grow)			
Original maturity for face value	\$25.00	\$50.00	\$100.00
Issue price	18.75	37.50	75.00
Period after issue date	Redemption values during each year		
11 years	\$25.31	\$50.62	\$101.25
12 years	25.94	51.87	103.75
13 years	26.56	53.12	106.25
14 years	27.19	54.37	108.75
15 years	27.81	55.62	111.25
16 years	28.44	56.87	113.75
17 years	29.06	58.12	116.25
18 years	30.00	60.00	120.00
19 years	31.33	62.67	125.33
20 years	32.67	65.33	130.67
Extended maturity value (20 years from issue date)	33.33	66.67	133.33

Buy U. S. Defense Bonds today—Now they earn interest 10 years longer!



The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

3-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — PIRMADIENIS, RUGP. 27, 1951

Dr. J. G. VALAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Atidaro ofisą rugsėjo 4 d.

4038 South Archer Ave.

Ofiso valandos nuo 6:30 iki 9:00 pm, išskyrus trečiadienį; šeštadieniais nuo 4:00 iki 6:00 val. po pietų.

Tel.: YArds 7-3526

STATAU NAUJUS NAMUS

Atlieku senų namų visokių pataisymus, apkalu su Bricksdžing su jūsų arba savo medžiaga. Esu karpentinis uniijstas, darba atlieku gerai ir sąžiningai. Skambinkite nuo 6 iki 9 p. m.

Lafayette 3-3306

KAZYS

ČESNAUSKAS

4240 So. Maplewood Ave.
CHICAGO 32, ILL.



Nuoširdžiai užkvičiame visus atsilankyti į mūsų sandėlį ir apžiūrėti 1951 metų vasaros prekių išpardavimą.

Namams rakandų čia rasite visų žymiausių išdirbusių. Pagaminame rakandus pagal užsakymus.

Naujų šeimų kūrėjai, čia sutapys didelių nuosimėčius. Pardodame urmo kainomis baldus viešbučiams, Rooming House, apartamentams. Karpetai—kilimai, klejonkos, Parlor setai, gazoniai pečiai, skalbiamos mašinos, šaldytuvai, miegamo kambario setai, valgomos kamb. setai, minkšti kėslai, lempos, staliukai ir kt. reikmenys.

Rašomos mašinėlės, rašomos auksinės plunksnos, laikrodėliai, deimantai, briliantai, auksas ir sidabro papuošalai, radijos ir televizijos aparatai. Lietuviškos plokštės, lietuviškos galdos.

Virš 38 metai prekyboje. Lengvi daliniai išsimokėjimai.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED ST.

Tel. CALumet 5-7237

Atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais uždaryta.

WCFL 1,000 kil. 50,000 Watts jėgos Radio Štotes programos leidžiamos sekmdienio vakarais 5:30 p. m. Chicago laiku.

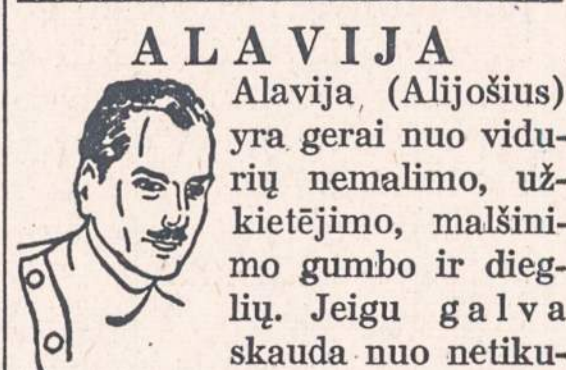
Baikite savo kančias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosę, ma su šiomis slaptomis formulėmis, kurios čio iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIJOJ Škilvio Arbata teikia greitų rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sumnuoja.

STANIS ANALGESIC SALVE—(\$1.00)—duoda STEBETINUS rezultatus. STANIS IMPROVED FOOT SOAP, ½ sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudantioms kojoms. Suminkština ir sumalkina nuospaudas ir padų sukietėjimus.

Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.



ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšino gumbo ir dieglių. Jeigu galva skauda nuo netikusio maisto arba jautiesi prarūges, apsupkintas, paimk Alavijos grudelių nedaugiau kaip žirnio didumo, sukratyk gerai ir nuryk, arba sutaryk Alaviją vandenyje ir išgerk, pramuš kad ir kiekiausiai vidurius. Alavijos svaras \$2.50, mažiau perkant 6 uncijos už \$1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway

South Boston 27, Mass.

Garsinkitės "N-nose"



Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Trečiadieniais visai neatidarama

NE TIK ŠIMET, BET JAU PER 46 METUS

LIETUVIAI PELNINGAI TAUPO

MUTUAL Federal SAVINGS



AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Vrginia 7-7747

Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Taupyk saugiai ir užtikrinsi savo ateitį...

Standard yra stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje

TURTAS \$28,000,000.00

ATSARGOS FONDAS \$2,800,000.00

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicago:
Metams \$9.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 2.50

Užsienioose:
Metams \$11.00
Pusei metų 7.50
Trims mėnesiams 3.00

Užsakykite kainą:
Chicagoje — paštu:
Metams \$10.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išsiuntimą:
Viena kopija 5c
Savaitei pinigų reikia siųsti pašto Money
Mėnesiui \$1.25
Orderiu kartu su užsakyamu.

Kas Bus Kandidatai?

Vis dažniau Amerikos spaudoje kalbama apie ateinančiųjų metų rinkimus ir bandoma atspėti, kas bus kandidatai į JAV prezidentus. Dažnai minimi kariuomenės generolų vardai, ypač gen. Eisenhowerio, dėl kurio jau 1948 m. "varžėsi" demokratai su republikonais, nors jisai nebuvo davęs sutikimo kandidatuoti. Rečiau minimas gen. MacArthur; juo domisi tik dešiniųjų republikonų dalis.

Pas demokratų padėtis yra tokia, kad prezidentas Trumanas galės gauti nominaciją, jei tik norės. Valdantiosios partijos prezidentas, partijos konvencijose, turi tiek šalininkų, kad jį nugalėti beveik neįmanoma. Tai įrodė jau 1912 m. kilęs konfliktas tarp Theodore'o Roosevelto ir Williamo Tafto: net "Teddy" Rooseveltas, kuris buvo daug gablesnis ir populiaresnis už prez. Taftą, negalėjo jo įveikti konvencijoje.

Prieš trejetą metų parodė savo galią ir prez. Trumanas. Todėl ištikimi partijai demokratai nė nebandydys siūlyti kitą kandidatą, jei prezidentas sutiks dar kartą kandidatuoti. Bet vis dėlto tarp žymių partijos vadų nepasiliauja kalbos apie gen. Eisenhowerį. Jie kalba su rezervacija: jei Trumanas atsisakys, tai tinkamiausias būtų Eisenhoweris.

Pas republikonus stipriausias kandidatas yra sen. Robert A. Taft (buvusiojo prezidento Williamo sūnus). Bet liberaliniam partijos sparnui jisai nepriimtinas. Dėl jo kandidatūros abejoja ir dešinieji republikonai, nes jie bijo, kad jisai nepatrauks savo pusės daugumos balsuotojų. Jie irgi norėtų "saugesnio" kandidato. New Yorko gubernatorius Dewey ir Pensilvanijos senatorius Duff agituoja už gen. Eisenhowerį.

Niekas nežino, ar Eisenhoweris iš viso apsiims kandidatuoti. Jisai visa siela atsidavęs dabartinėms savo pareigoms — organizuoti Š. Atlanto pakto valstybių apsigynimą, ir nuo šito savo darbo jisai dar negalės greitai atitraukti. Nežinia, pagaliam, ir kuriai partijai jisai labiau pritaria, republikonams ar demokratams. Jo artimieji bičiuliai sako, kad jisai tikrai esąs republikonas, bet užsienio politikoje jisai eina su dabartine demokratų administracija (ar, gal būtų, administracija eina su juo); be to, juk demokratai prezidentai jį iškelė.

Kai ką tos kalbos apie generolų nominavimą kandidatais į JAV prezidentus labai baugina. Argi, sako jie, jau ir Amerikoje žmonės rengiasi atiduoti valdžią ir rankas militaristams?

Tokio pavojaus, atrodo, dar nėra. Generolų ieško politikieriai, kurie nori turėti kandidatą su "garsiu vardu". Tarp civilinių partijų vadų jie garsenybių nesuranda. Trumanas ir Taftas nėra žvaigždės.

Gallup'o anketų organizacija neseniai mėgino patirti balsuotojų nuotaikas, ir atsiklausimo rezultatai buvo tokie: jei kandidatai būtų Trumanas ir Taftas, tai pirma-

sis gautų 37 nuos. balsų, Taftas — 42, ir 21 nuos. nebal-suotų nė už viena; bet jeigu demokratai nominuotų teisė-ją Vinsoną (Aukščiausiojo Teismo pirmininką) prieš Taftą, tai pirmasis gautų 43 nuos., antrasis 37 nuos., ir 20 nuos. nebal-suotų nė už viena.

Teisėjas Fred Vinson nėra plačiai žinomas žmogus, o betgi jisai ima viršų ant sen Tafto. Iš to nuomanu, kad sumušti Taftą demokratams būtų nesunku, jei tik kandidatuotų ne prez. Trumanas.

Bet Trumanas gali save nominuoti. Jisai savim pasiti-ki. Anąmet jisai laimėjo, kai beveik niekas iš žymesniųjų jo partijos veikėjų netikėjo, kad jisai laimės. Jo žodis nu-lems politinių partijų kombinacijas ateinančiuose rinki-muose. O rinkimų rezultatus nulems balsuotojai — ir ta padėtis, kurioje bus Amerika ir pasaulis 1952 m. lapkričio mėn. pradžioje.

APŽVALGA

NESVEIKI ORAI?

Sovietų Sąjungoje neilgai gyvena armijos generolai. Neper-seniai buvo paminėta visa eilė aukštų sovietų karininkų, kurie mirė, nesulaukę nė 60 metų amžiaus.

Šiomis dienomis sovietų ar-mijos laikraštis "Raudonoji žvaigždė" pranešė dar apie vieną tokią mirtį: mirė generolas Ivan Černyšev, 49 metų. Jo mirties priežastis buvusi "sunki il-ga liga".

Ar Sovietų Sąjungos klima-tas yra nesveikas — genero-lams?

PASIKALBĖJIMAS SU SAVIM

"Dirvoje" yra įdėtas "Pasi-kalbėjimas su Lietuvos dipl.-šefu S. Lozoraičiu", bet su kuo jisai kalbėjosi, nepasakytą. Tenka manyti, kad p. Lozorai-tis kalbėjosi pats su savim: pats statė sau klausimus ir pats į juos atsakinėjo. Klausimuose jisai save vadina "Tamsta", o atsakymuose — "aš".

Tur būt dėl to, kad jisai kal-bėjosi su savim, tai ne labai te-sisvaržė nei minčių nuosakum, nei tonu. Pavyzdžiui, pabaigoje, visai neklaustas, jisai "atsa-ko", ką jisai manęs apie tuos, kurie spaudoje pareiškė kito-kią, negu jo, nuomonę apie jo santykius su VLIKu. "Atsako": taip: "Tai piktos ir naivios in-sinuacijos". Tai jau, rodosi, pa-kankamai stiprus, jei ir ne per daug įtikinamas, pareiškimas. Bet ponui "aš" to nepakanka. Jisai čia pat priduria:

"Jos parodo, kad žmonės, kurie jas prasimano ir plati-na, neturi dviejų politinių būtinų elementų — proto ir sąžinės."

Šitais žodžiais ir baigiasi p. Lozoraičio "pasikalbėjimas". Ką jie įrodo?

Jeigu ponui "aš" leista spre-sti, kokių "elementų" trūksta

žmonėms, kurie galvoja ne taip, kaip jisai, tai kiti gali pa-daryti panašų "sielos analizę" jam pačiam. Sakysime, ar tin-ka diplomatai ir dargi tokiam, kuris keliai "diplomatiškos še-kus", koliai?

Diplomatas, kuris nesuvaldo savo liežuviu, viešuose pareiš-kimuose, vargiai begali būti laikomas turinčiu "būtiną" šiai profesijai kvalifikaciją, — ne-bent mes priimtume, kaip pa-vyzdinę modernios diplomati-jos atstovą, Viačeslavą Moloto-vą arba Maliką. Šie diplomatai tai iš tikrųjų nepasako nė vienos kalbos, neišplūdę savo opo-mentų.

Toliau, kai dėl proto, tai ir gimnazijos kursą išėjęs moki-nys, kuris turi šitą "elementą", žino, kad, darant savo kalbos arba disertacijos reziumė, rei-kia pabrėžti pagrindinę mintį, kuriai ji yra pašvęsta, arba jau bent jos negrauti. O ką daro ponas "aš"?

Eilę ilgų špaltų jisai aiški-na, kaip jisai rūpinąs, kad su-sidarytų glaudus bendradar-bavimas tarp įvairių Lietuvos išlaisvinimo veiksmų, o užbai-gia savo išvedžiojimus piktas paniekos žodžiais kokių tai ne-įvardintų jo priešų adresu!

Galimas daiktas, kad jo "pa-sikalbėjimo su savim" svar-biausias tikslas ir buvo su-trempti tuos, kurie tariamai puola jo asmenį; bet tada ne-reikėjo šito tikslo sielti su rim-tais politiniais ir valstybiniais klausimais.

Nenorint įžeidimais atsaki-nėti ir p. Lozoraičio grubius po-sakius, galima vis dėlto paklau-siti, kas gi yra tas jo asmuo Lie-tuvos žmonėms arba Amerikos lietuvių visuomenei? Niekuo ji-sai nėra pasireiškęs, absoliu-čiai nieku. Per visus sunkiausi-us Lietuvai laikus niekas ne-girdėjo, kad jisai būtų ką nors atlikęs kenčiančios tautos la-bui. Jisai čia rodytis viešumoje tikslai nuo to laiko, kai tarp-tautinė padangė, ties Lietuvos

DAR ŠISTAS APIE J. GABRIJ-PAŠAITĮ IR KITUS PANAŠIUS TIPUS

Žalinga veikla

Neseniai mūsų laikraščiuose buvo pabrėžta, kad š. m. liepos 26 d. šveicarijoje mirė, baigęs 71 metus, Juozas Gabrys-Paršaitis. Jei bent paskutiniiais dešimt metų jis nebūtų pasižymėjęs žalinga veikla Lietuvos at-žvilgiu, vienur kitur pakišda-mas koją mūsų svarbesnėms organizacijoms, tad jo mirties proga mūsų laikraščiuose būtų buvęs padaryta jo praeities gyvenimo bei veiklos atitinkamai graži apžvalga ir daug kas savo širdyje būtų nupynęs jam am-žino prisiminimo vainiką. De-ja, to negalima buvo padaryti.

Neaiškūs gandai

"Naujienų" No. 191 (rugp-14) apie J. Gabriį tarp kitko bu-vo pasakyta, kad pirmajam pa-sauliniam karui baigiantis apie Juozą Gabriį ėmę sklisti neaiš-kūs gandai ir kad jį įtarinėjusi vakarinių valstybių Santarvė.

reikalui, pragiedrėjo; ir tada, pasirodęs amerikiečiams pir-mą kartą, įšai tuojau ėmė "ginti" savo asmenį.

Dabar tas pats, — tuo tarpu kai klausimas eina apie daly-kus, šimtą kartų didesnius už tą arba kitą asmenį! Taigi su "proto elementu" padėtis nekokia. Pačiam p. Lozoraičiui nu-kreipus savo kalbą šitokia kryptim, visai nesinori nagri-vėti tas tikrai opias ir dideles problemas, kurios jo "pasikal-bėjime" yra paliestos. Pas jį jos, deja, yra sumenkintos iki "aš" lygio.

NAUJAS "DARBO" NUMERIS

Tik ką išėjo iš spaudos penk-tasis (12-ias) numeris bertaini-nio žurnalo "Darbas", kurį lei-džia Lietuvių Darbininkų Draugija, So. Bostone. Tarp įdomesniųjų jo straipsnių yra "Anoj Pusėj Geležinės Uždan-gos", "Galvojant apie Lietuvos ateitį", "Lietuvių Darbininkų Draugija (jos istorija ir tiks-lai)", "Tautų Kalvarijos" (apie tautų naikinimą Sov. Sąjungo-je), "Lietuvos Atstatymo Klau-simu", "Liūdnas Komunistų Tremtinių Likimas Rusijoje", "Pabaltės Valstybių Proble-mos".

Žurnalas turi eilę gerų ben-dradarbių, prie kurių šiame numeryje prisidėjo ir J. Sko-rumskas, patyręs kooperacijų darbuotojas. Jisai gvildena klausimą, kokie bus kooperaci-jos uždaviniai būsimoj nepri-klusomoj Lietuvoj.

Prof. V. Biržiškos paruoštame "Lietuvių rašytojų kalendoriuje" apie J. Gabriį taip yra pasa-kyta: "Dar prieš pirmąjį pa-saulinį karą Lietuvos klebonų pinigais įkūręs Paryžiuje Lie-tuvių informacijos biurą ir lei-dęs žurnalą 'Les Annales des Nationalités' ir kitus prancūzų ir vokiečių kalbomis informa-cinius leidinius apie Lietuvą."

Rašytojų ir žurnalistų sąjunga

Nors tame "Naujienų" straip-snyje tik trumpai pasakyta, kad J. Gabriį įtarinėjusi vaka-rinių valstybių Santarvė, bet aš manau, kad čia buvo kalba-ma apie tą patį įtarinėjimą, apie kurį teko ir man pačiam išgirsti iš paties J. Gabriio. Visa tai įvyko tokiomis aplinkybė-mis. Lietuvos nepriklausomy-bės pradžioje kun. J. Tumo-Vaižgantas iniciatyva buvo su-kurta Lietuvių Rašytojų ir žur-nalistų Sąjunga, kurios įstatuo-se kaip įkūrėjai pasirašė pen-ki asmenys, kurių tarpe ir aš buvau. Naujosios sąjungos su-sirinkimus šaukdavome vieną kartą per savaitę, ir tuose su-i-rinkimuose aptardavome įvai-rius Lietuvos vidaus ir užsienio aktualius klausimus. Tuo metu tokios temos daug ką do-mino. Bet sąjungos narių skai-čius taip greitai neaugo, nes daugelis dar save laikė visiškai naujais tos profesijos žmonė-mis, bet į sąjungą mielai stoda-vo tie, kurie jau prieš pirmąjį pasaulinį karą buvo pradėję savo plunksnos darbą dirbti. Taigi susirinkimai iš pradžių būdavo negausūs, bet patys są-jungos kūrėjai beveik visada ateidavo. Pirmaisiais sąjungos gyvavimo metais susirinkimu-se apsilankydavo ne mažiau kaip 6 ir ne daugiau kaip 24 asmenys.

Pranas Paršaitis

J. Gabriio brolis, Pranas Paršaitis, kurio slapvaidis buvo Pranas Siūlelis, iš pradžių rodė turėjęs gabią plunksną, taip pat turėjo savo charakteri-je panašius bruožus. Būdamas savo rūšies karštuoliu jis buvo vir-tes anarchoistu ir nemaža nugin-klavęs rusų caro šalininkų. Bet greitai priėjo prie to, kad su ginklu rankoje neudavo pas tokius lietuvių, daugiau pasi-turinčius, ir jėga išreikalauda-vo pinigų revoliuciniams tiks-lams, nors tie apgrobtieji lie-tuviai buvo aršūs carinės tvarkos priešininkai. Žinoma, tokia elgsena pats sau paken-kė ir nieko jam daugiau neliko kaip bėgti į Ameriką, kur jam ėmė sąžinė graužti, ir jis po ku-rio laiko pats nusizudė.

Gabrio atviras prisi-pažinimas

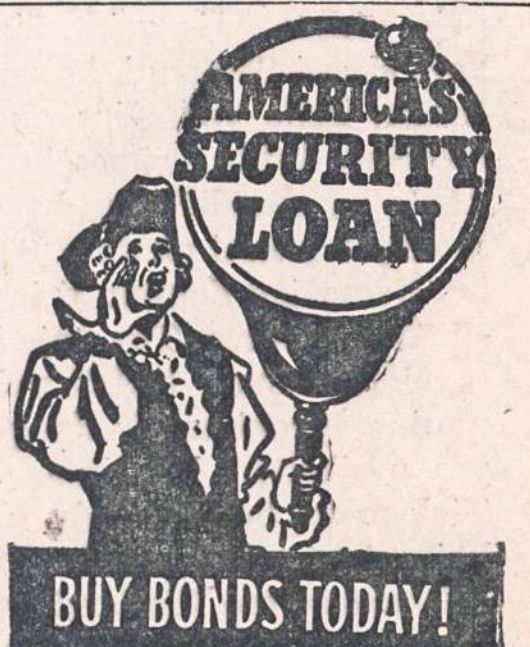
Netrukus po įsteigimo šios sąjungos Juozas Gabrys pareiškė norą įstoti josios nariu. Mums buvo labai malonu tada turėti savo tarpe tokį narį, ku-ris jau buvo savo plunksna anksčiau pasižymėjęs. Ir štai viename tokių sąjungos susi-rinkimų, kada palyginti ne-daug narių tedalyvavo, Juozas Gabrys tiek buvo įsismaginęs, kad visai atvirai pasipasakojo, ką jis veikė pirmojo pasauli-nio karo metu. Būtent, jis pasi-sakė, kad buvo tiek prancūzų, tiek jų priešininkų vokiečių slapstasis agentas, arba kaip mes įpratę vadinti — šnipas. Girdi, prancūzų žvalgybos va-dai nurodė jam kelius, kaip tapti vokiečių žvalgybos agen-

tu, norint tokiu būdu turėti daugiau galimybes surinkti daugiau žinių, reikalingų pran-cūzams. O kai tapo kaip priekiant vokiečių žvalgybos agen-tu, tad netrukus vokiečių žval-gybos vadovybė nurodė kelius, kaip tapti prancūzų žvalgybos agentu, kurio iš tikrųjų jis jau buvo, bet turėjo taisyti slėpti nuo vokiečių. Vadinasi, abiejų vie-na antrai priešingų valstybių jis tapo slaptauoju agentu. Ka-dangi vieni ir antri jam duo-davo už tai nemažą atlyginim-pakankamai gera ir dalį savo pajamų jis galėjęs aukoti įvai-riems Lietuvos gaivinimo rei-kalams. Tik, anot jo, prancūzai ėmę paskiau į jį šnairuoti, ar jis nedaras kokios naudos vo-kiečiams. J. Gabriui papasako-jus apie tokius dalykus, J. Tu-mas-Vaižgantas buvo paklau-sęs, ką jis būtų daręs, jei būtų reikėję paskusti tokį asmenį, kuris yra geras susipratęs lie-tuvis arba geras Lietuvos rei-kalų užtarėjas. Į tai J. Gabrys entuziastiškai atsakė, kad jis buvo griežtai nusistatęs tokiais atvejais nekludyti tokių lietu-vių arba jų užtarėjų. J. Gabriio tada tikslas buvęs tas, kad pir-moj eilėj galima būtų partar-nauti Lietuvos laisvės reika-lams. Ir teisybė, tokio principo J. Gabrys tada laikėsi, nors ir tada jau turėjo palinkimų prie kažkokios didybės manijos.

Pranas Paršaitis

J. Gabriio brolis, Pranas Paršaitis, kurio slapvaidis buvo Pranas Siūlelis, iš pradžių rodė turėjęs gabią plunksną, taip pat turėjo savo karakteri-je panašius bruožus. Būdamas savo rūšies karštuoliu jis buvo vir-tes anarchoistu ir nemaža nugin-klavęs rusų caro šalininkų. Bet greitai priėjo prie to, kad su ginklu rankoje neudavo pas tokius lietuvių, daugiau pasi-turinčius, ir jėga išreikalauda-vo pinigų revoliuciniams tiks-lams, nors tie apgrobtieji lie-tuviai buvo aršūs carinės tvarkos priešininkai. Žinoma, tokia elgsena pats sau paken-kė ir nieko jam daugiau neliko kaip bėgti į Ameriką, kur jam ėmė sąžinė graužti, ir jis po ku-rio laiko pats nusizudė.

A. Kelmūtis
(Bus daugiau)



DR. P. JONIKAS

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA

7. (Tęsinys)

Iš XIII a. šaltinių matyti, kad sėliai gyveno ir rytus nuo žiemgalių, kairiuoju Dauguvos pakraščiu nuo Sėl-pilio iki Rygos apylinkių; Lietuvoje jų sodybos ėjo iki Tauragnų ir Svėdasų. XIII a. sėlių žemės, Sėlos (arba Sėluonos), centras bus buvusi kažkokia sėlių pilis (cas-trum Selonum), kur dabar yra latvių Sėlpilio miestas, ant kairiojo Dauguvos kranto. XIII a. sėlių žemės riba pietuose bus ėjusi maždaug pro šias vietas, tada dar sėlių gyvenamas: Sālaka, Tauragnūs, Utena, Svėdasus, Subāčiū, Palēvenē, Pāsalj, Saločūs. Tose vietose jau bus buvę nemaža ir lietuvių. Neilgai trukus sėliai pie-tuose sulietuvėjo, o šiaurėje sulatvėjo.

Sėlių kalbos turėta bendrybių ir su lietuviais, ir su latviais. Tatai sprendžiamie iš XIII — XIV a. kroni-taip pat ir šių dienų senojo sėlių krašto vietų vardų arba ir kai kurių žodžių, išlikusių ano meto sėliams priklausiusių vietų lietuvių tarmėse. Iš jų matome, kad sėlių, kaip ir kuršių su latviais, minkštųjų k, g versta c, dz. Pvz. Nertze (nežinomas ežeras apie E-gluonos ištakas), Latzedzen (nežinomos vietos neto-li Viešintės upės). Tą vartimą rodo ir šių dienai var-dai vietovių, kadaise priderėjusių sėliams, pvz. Čeda-sai, kilę iš sėlių *Čedasai (su minkštu č), kurie vėl kil-dintini iš *Ked-asai (priesaga -asai, nes to vietovardžio šaknis pasikartoja ir kituose tikriniuose varduose: Ked-ys, Kedž-balē Sėduvos parap. sodžius); Čivgltiai — sodžius Jūžintų par., bet jau ne sėlių krašto Kivgltiai

(Vainuto par. soda). Sėlių, nors ne visur, išlaikyta svei-ki an, en, in, un dvibalsiai. XIII — XIV a. dokumentuo-se rašoma: *Lensen, Gandennen* (nežinomos vietos neto-li Viešintos upės). Sėliai š ir ž vietoje tardavo s ir z. Tokius garsus rodo sėlių gyventojų krašto vietovar-džiai, bet lietuviški jie jų atitikmenys turi š, ž, pvz.: Za-rasai, arba Zerasai (Jūžintuose), kilę iš *Azarasai, arba *Ezarasai, *Ezerasai (čia -asai priesaga, plg. Svėd-asai). Tad sėlių būta *ezer(a)s: liet. ežeras. Taip pat Žalvas (Salako par. ežeras): liet. Žalva (Sėduvos deš. įtakas), Žalva (ežeras švenčionių aps.), žalvas "žal-svas" (žem.); Zadūojas ežeras netoli Sartų ežero (čia -uojas priesaga, plg. Karkl-uoja upė): liet. Žadikē — šušvės dešinysis įtakas (Pašūsvio par.). Senovės doku-mentuose randame užrašytą ir Mallaisen, šandien lie-tuviai taria Malaišiai (bendrine kalba būtų Mal-eišiai, plg. Vil-eišis, Bil-eišis, Bil-eišiai).

6. Lietuvių, latvių ir prūsų kalbų palyginimas

Kaip jau matėme, prūsų kalba, baltų prokalbei su-skilus, pasiliko prie senųjų lyčių, o lietuviai latviai su-sidarė naujų, tuo būdu nuo prūsų atsiskirdami. Maž-daug tūkstantčiui metų praėjus, panašiai atsiskyrė nuo lietuvių ir latviai. Lietuviai tebevartojo senoviškąsias lytis ten, kur latviai ėmė jas tarti naujoviškai. Tokiu būdu prūsų kalba yra seniausia baltų kalbų raidos pa-kopa (etapas), naujesnė — lietuvių kalba, o naujau-sia — latvių.

Tatai galima pastebėti kad ir iš žemiau duodamo to paties teksto (Tėve mūsų) sugretinimo (pirmoje vie-toje eina lietuvių kalba, antroje latvių, o trečioje prū-sų):

Tėve mūsų, kurs esi danguje.
Mūsų Tėvs debesis.
Tave mūson kas esei en dangun.

Tesie šventas Tavo vardas.
Svėtits lai top tavš vārds.
Svintints virst tvais emmens.

Teatinie Tavo karalystē.
Lai atnāk tava valstība.
Pereis tvais riks.

Tesie Tavo valia kaip danguje, taip ir žemėje.
Tavs prāts lai notiek kā debesis, tā arī virš zemes.
Tvais kvait audasei sin kaigi en dangun tū dīgi na zemei.

Kasdieninēs mūsų duonos duok mums šandien.
Mūsu dienisku maizi dod mums šodien.
Nūson deininan geitin dais nūmans šan deinan.

Ir atleisk mums mūsų kaltes,
Un piedod mums mūsu parādus,
Be atverpeis nūmans nūson aušautins,

kaip ir mes atleidžiamie savo kaltininkams.
kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem.
kai mes atverpimai nūson aušautenikamans.

Ir nevesk mus į pagundą,
Un nievedm mūs kardināšanā,
Be nivedeis mans en perbandan,

bet gelbēk mus nuo pikto. Amen.
bet atpesti mūs no ļauna. Amen.
sklait izrankeis mans ese vargan. Amen.

Latvių ir lietuvių tekstas čia duotas bendrinėmis šių dienų lytimis, o prūsų — pataisyta rašyba ir kalba išlyginta¹⁴.

Senosios lietuvių gyvenamosios vietos

Lietuvių kalbos plotas ilgainiui yra sumažėjęs. Ry-tuose, pietuose bei pietvakariuose lietuvių kalbą yra atstūmusios slavų (gudų bei lenkų) ir germanų (vo-kiečių) kalbos. Kita vertus, lietuviai yra užėmę kai ku-rių kitų išnykusių baltų kilčių gyvenamųjų vietų da-lis (kuršių, žiemgalių, sėlių, prūsų).

Apie lietuvių etnografines sienas istorinių laikų pradžioje trūksta tikslėsių žinių.

XIII kronikos bei dokumentai rodo, kad tada toliau-siai į šiaurę nusikūsi lietuvių sritis buvo šiauriai. Il-gainiui slavai iš rytų ir pietų pusės atstūmė lietuvius. Seniau, matyti, lietuvių ištisai gyventa Zieteloje (Slā-nimo aps.) bei Lazūnuose (Lydōs aps.), kur dabar lie-tuvių tik salos belikusios. Lenkų rašytojas Balinskis sako, jog dar apie XIX a. vidurį lietuviškai tebekalbėta už Lydos iki Nemuno. Į Naugarduko pusę XIII a. lie-tuvių etnografinė siena bus buvusi Nemunas. XIV a. sla-vai keliose vietose peržengė Nemuną. Lietuvių ir rusų sodybos betarpiskai bus susidūrusios Zietelos ir Nau-garduko apylinkėse, jei pastarasis XI a. nėra įkurtas lietuvių žemėse¹⁵.

¹⁴ Paimta iš A. Salio, Lietuvių kalba savo giminių tarpe (Nau-joji Romuva 1937, 110).

¹⁵ A. Salys, Baltų tautos (Liet. Enciklopedija s. v.).

POLITINĖS EMIGRACIJOS VEIKLA LONDONE

Daug nebus perdėta, jeigu pasakysiu, kad pusėtinai stipri politinė emigracijos veikla pradeda išsivystyti D. Britanijoje.

Tai veikla, beabejones, daug padeda pilnai demokratinė santvarka šiame krašte, kuri leidžia didesnių politinių vienetų susibūrimą Londone. Be to, dar prisideda ir kiti tai veikla palankūs veiksniai.

Didžiajame Londone turi savo buveinę Vidurinė ir Rytų Europos Socialistinių Partijų Unija, kurios sudaro visos socialistinės partijos iš už „geležinės uždangos“. Į paminėtą uniją įmes Lietuvos Socialdemokratų įeiname, o mūsų nenuilstantis ir labai garbingas profesorius J. Kaminskis yra minėtos unijos vicepirmininkas.

Be šios unijos, Londone yra visų komunistų pavergtų kraštų politinės organizacijos. Čia laisvai veikia tų valstybių socialistų bei tautiniai komitetai. Vienas iš svarbesniųjų tokių politinių vienetų yra Lenkijos Politinė Taryba. Ją sudaro visos lenkų demokratinės partijos, išskyrus diktatūrinio susigrupavimo šalininkus. Kartkartėmis įvyksta čia politinės konferencijos bei kiti politiniai pasitarimai. Vienas iš tokių susitikimų įvyko 30.7.1951 m., kurį surusė Lenkijos Politinė Taryba Steponui Korboniskui sutikti.

S. Korbonskis yra minėtos Tarybos narys ir tos Tarybos Atstovybės pirmininkas S. Amerikais. S. Korbonskis yra stambi politinė figūra P.S.L. (Polskie Stranitswo Ludowe). P.S.L. dartinio laiku suskilo ir sudarė dvi atskiras grupes. Pirmoji grupė vadinas Tautinės Vienybės grupe. Ji bendradarbiauja su visomis Lenkijos demokratinėmis partijomis ir nepripažįsta Jaltos, o be to, ji yra priešinė diktatūrinio Lenkijos režimo. Šiai grupei priklauso S. Korbonskis ir jai vadovauja. Grupė auga, nes į ją jungiasi vis daugiau P.S.L. žmonių.

Antrą P.S.L. grupę sudaro žmonės su Stanislovu Mikolajyku priešakyje. Kaip žinoma, Mikolajykas priėmė Jaltos sprendimą, kuris atėmė 48% turėtus preiškartinės Lenkijos teritorijos ir priskyrė komunistinei Rusijai.

Toliau kalbant, noriu pasakyti šį tą apie S. Korbonskio asmenį. Steponas Korbonskis iš pirmo žvilgsnio daro malonų energingo vyro įspūdį. Iš profesijos jis yra Varšuvos advokatas. Prieš karą buvo P.S.L. pirmininkas Balstogės vaivadijai ir Vyriausiojo Partijos Teismo narys. 1937 m. Pilsudskio diktatūros laiku organizavo seimo rinkimų boikotą. Gestapai M. Ratajų areštavus, S. K. įėjo į Politinį Pogrindžio Komitetą, kuris valdė konspiracinę Lenkiją.

Be paminėtų pareigų, S. K. dar daug atliko labai žymių darbų. Jis taip pat neisvengė NKVD arešto ir komunistinio kalėjimo požemių. Mikolajyko intervencijos dėka buvo iš kalėjimo išleistas ir išrinktas į „Liaudies Demokratinį Seimą“.

Laike priėmimo S. Korbonskis padarė trumpą politinį pranešimą apie vykdomą kovą, jungiant visus prieškomunistinius veiksmus bendram darbui laisvinant pavergtuosius kraštus iš komunistinės diktatūros jungo. Tame darbe ir mes turim bendrą reikalą ir kovojame dėl mūsų pavergtos Tėvynės. Bendra kova ir bendras reikalas ir nuvedė mus lietuvių ir tautinių subūvimą, kuriame buvo pagerbtas svečias.

Toliau labai draugiškoje nuotaikoje svečiam S. Korbonskis papasakojo apie nuotaikas ir nusistatymus USA politinių ir visuomenės narių Lenkijos ir kitų komunistų pavergtų kraštų

atžvilgiu. Tos nuotaikos yra tam tikrais žvilgsniais įdomios, bet kol kas nekonkrečios. O kodėl jos tokios yra, visiems, man rodos, aišku. Norima susirėmimą nustumti galimai toliau, nes USA dar nėra naikinama komunistinės vergijos finzina.

Nors svečias nepareikšė kol kas džiuginančių perspektyvų, bet ir neleidė nustoti vilties. Jo manymu ir tikru įsitikinimu, vėliau ar anksčiau, grįš prarastoji laisvė mūsų tėvų šalims.

Iš svečių trupo S. Korboniskui atsakė buv. Jugoslavijos ministras pirmininkas S. Iovanovič ir čekas Dr. M. Papirnik. Kalbėtojai pareiškė, kad Lenkijos Politinės Tarybos iniciatyva padės sukoordinuoti Politinės Emigracijos veiklą ir suartins bendradarbiavimą, kuris, be abejonės, bus labai svarbus veiksnis kovojant prieš komunistinį imperializmą ir mūsų kraštų naikinimą.

Kuklioms vaišėms tęsiantis, atskiri politikai nuosirdžiai diskutavo įvairius bendrus klausimus. Paskiros valstybės dalyvausio šiam subūvime sekančiai: Lietuva, Estija, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija ir Jugoslavija.

Labai malonu pažymėti, kad Lenkų Socialistų žymiausias politikas Londone A. Ciolkosz nepraleidžia nepakviėtus Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovų, kuris turi progos dalyvauti ir atstovauti Lietuvos socialistams panašiuose susitikimuose. Mums, lietuviams, panašūs susitikimai yra labai naudingi, nes turime progos kelti viešumon mūsų pavergtos Tėvynės kančią ir vargą, kuris, be abejonės, yra žymiai sunkesnis negu kitų kraštų nors jie taip pat yra komunistinėje priespaudoje.

—A. Zamickas

Trumpos Kanados žinios

Statys A. Dvarionui paminklą

Torontė š. m. rugpjūčio 18 d. gastroliaivo Hamiltono lietuvių orkestras „Aidas“ su sustiprintu sąstatu. Jį pakvietė sudarytas specialus komitetas a. a. Antanui Dvarionui paminklui statyti. Kaip žinoma, a. a. Antanas Dvarionas buvo puikus muzikas ir kartu dainininkas bei kultūrininkas. Jo staigi mirtis buvo nelaukta ir su dideliu rūpesčiu ir apgailestavimu sutikta.

Torontė yra sudaryta komitetas, į kurį įeina: prof. dail. T. Valius, oper. solistė Radzevičiūtė, dain. B. Marijošius, dain. Šėpavičienė, pp. Meilus, Januška, Kairys ir iš Hamiltono p. E. Dauguvietytė - Kudabienė. Kalbamas K-tas rūpinasi pastatyti atitinkamą paminklą ant a. a. A. Dvariono kapo.

Hamiltono liet. orkestras „Aidas“, p. Stasio Jokubaičio vadovaujamas, savo pirmą gastrolijų progą Torontė pasirodė labai gražiai. Publika buvo patenkinta ir ypač nauju lietuvišku popuri.

Baltrukenytei pastatė paminklą

Neseniai mirusiai L. Baltrukenytei ant kapo Hamiltono Liet. Teatro „Aukuras“ ir jos tėvų rūpesčiu pastatytas gražus ir skoningas paminklas. Tai pirmas Hamiltono paminklas su lietuvių kalba įrašu tose kapinėse. Po mirusios vardu ir pavardė prisideda įrašas taip: „niekas man nepasakė, kad čia paleivė esu“ ir t. t.

V. D.

GYDYTOJAI APTARS KOREJOS KARO PATYRIMUS

Spalio 8 - 10 dd. Chicagoj bus diskutuojama chirurgų susirinkime Korėjos karo patyrimai.

Bus taip pat diskutuojami ir žmonių nušalimo atvejai tose kovose.

Skaitykite „N-nas“

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Rasti du pamesti vaikai

Pentadienį rasti Oak Parke du maži vaikai, kurie nemokėjo kalbėti angliškai, 3 metų mergaitė kalbėjo vokiškai ir lietuviškai, kuri perkalbėtoji pasakiusi, kad jos vardas „Perutta“ (Birutė? Red.), o jos 2 metų brolis esąs „Kaystukis“ (Kęstutis? Red.). Mergaitė pasakė, kad jos motinos vardas Aldona. Motina liepusi jai niekam jokių informacijų neduoti.

Vaikai buvo rasti prie Carlson (1051 Hayes, Oak Park) namų, kuris apie tai ir pranešė policijai. Carlson sako, jog pentadienį rytą sena brunetė, apie 30 metų amžiaus, žaidusi su vaikais šioje apylinkėje.

Vaikai buvo paimti į Arthur Audy Family Home, o policija ieško jų motinos.

Chicagoj brangiausias pragyvenimas

Pragyvenimo išlaidos Chicagoje tarp birželio 15 d. ir liepos 15 d. vidutiniškai pakilo 0.4% ir sudarė 190.9% pragyvenimo kainų, kurios buvo mokamos 1935 - 39 m. laikotarpiu. Taigi per 11 - 15 metų tarpą pragyvenimas Chicagoje pabrango beveik du kartus. Bendrai visame krašte tai mėnesio pragyvenimas buvo 185.5% brangesnis negu prieš 11 - 15 metų.

Vis daugiau politikų įsimaišę

Paašikėjo, kad dar du Chicago politikai dalyvauja arklių lenktynių biznyje. Tai buvęs respublikonų kandidatas į Chicago burmistrus Hunter ir H. Rainville, kuris buvo sen. Dirkseno rinkimų kampanijos menadžeris. Juodu turi akcijų arklių lenktynių biznyje Auroroje.

Komunistų byla priklausanči apskrities įstaigoms

Generalinis prokuroras Elliot pareiškė, kad valstybės sen. Broyles savo reikalavimą suimti kai kuriuos Illinojaus komunistų turi nukreipti į Cook apskrities valstybės gynėją, nes toje apskrityje komunistai pažeidė įstatymus.

Broyles buvo reikalavęs, kad būtų suimti svarbiausi komunistų partijos pareigūnai Illinojaus valstybėje Lightfoot ir Wagenknecht.

Gubernatorius būsiąs puolamas

Gubernatorius Stevensonas šioje parlamento sesijoje yra vėlavęs didžiausią įstatymo projektų skaičių — iš viso 134; kitus 7 vėlavo iš dalies. Respublikonai tikisi tai galėsia panaudoti ateinančioje rinkimų kampanijoje. Ypač daug ginčų kelia vėtuotasis prieškomunistinis įstatymas. Ir sen. Velde, kuris tyrinėjęs komunistinę veiklą Chicago universitete ir viešiniame elektrinių enijos skyriuje, pažymėjo, kad jis esąs gavęs daugelio piliečių prašymų atlikti tą tyrinėjimą, bet manąs, kad čia galėtų išsivystyti pati Illinojaus valstybės savo įstatymais.

Geras matomumas

Chicagoj oras paprastai nėra skaidrus ir matomumas nesti geras. Tačiau praėjus savaitę kai kurios dienos atnešė skaidrų orą į Chicagoj. Ketvirtadienis buvo ypatingai gero matomumo diena. Iš vidurmesčio dangoraižių tarnautojai galėjo pro langus matyti net St. Joseph, Mich., kuris yra už 60 mylių anoj pusėj ežero. Michigan City, apie 35 mylių atstumo, irgi buvo aiškiai matomas.

Sakoma, kad šiaurinių vėjas tada apvalė miestą nuo įvairių dūmų bei dulkių. Be to, toks matomumas pareinąs, kaip oro stebėtojai aiškina, ir nuo įvairiomis kryptimis rudenį besiskleidžiančių šviesos spindulių.

Seni ir patyrę biznierių sako, kad NAUJIENOS išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

Per 30 valandų užmušta 17 žmonių

Chicago srityje per 30 pastarųjų valandų iki šeštadienio automobilų nelaimės buvo užmušta 17 žmonių.

Daugiau priemiesčių prieš gemblią

Bent 36 Chicago priemiesčių burmistras pasisakė, jog jie atšauksia leidimus tom tavernom, kuriose varomas gembliavas. Tačiau 53 priemiesčių galvos tuo klausimu dar tyli.

Policija pastaruoju laiku daro daug kratų įvairiose vietose, kurios įtariamoms gembliavimui. Apkritis viršininkas Babb sako, jog jo Milwaukee Ave. stoties policija atliekanti per dieną vidutiniškai 25 inspekcijas, o Bedford Park ir Homewood — po 17-18.

STOP
SMUDGE ON GRAPES AND WALLS
QUALITY RADIATOR CABINETS
LET US ESTIMATE
Phone
Dorchester
3-6860
Chicago Radiator Cabinet Co.
1819 E. 73rd St. - Chicago

“NAUJIENAS” SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD “NAUJIENOS” PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RAŠTUS.

TAUPINTOJŲ SKAČIUS DIDĖJA

Atsilankiusieji džiaugiasi įrengta mūsų raštine ir skubiu patarnavimu. Taupytojams mokame gerus dividendus. Prienamomis sąlygomis skoliname pinigų už namus. Pardudame ir keičiame Jungtinių Amerikos Valstybių Taupymo Bonus.

Visų santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAYmarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidurdienio.

NAUJIENOS
-- geriausia kariui dovana

Didokas lietuvių skaičius jau išėjo karo tarnybon. Jie nori gauti žinių iš lietuvių gyvenimo. Artimieji rašinėja karius laiškus, bet jie negali pranešti tiek daug žinių, kiek tai padaro plačiausiai lietuvių gyvenimą kiekvieną dieną aprašinėjęs dienraštis NAUJIENOS. Todėl draugas ar tėvas, brolis ar sesuo suteiks išėjusiam kariui didžiausią dovana, jei užprenu-meruos jam NAUJIENAS. Metams jos kainuoja \$9.00, o pusei metų — \$5.00. Užpildykite šias eilutes ir pasiųskite

NAUJIENOMS,
1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois

....., gyvenąs St.
(Jūsų vardas ir pavardė) (Numeris ir gatvė)

..... siunčia \$..... Money Orderį
(Miestas ir valstybė)

ir prašo siuntinėti dienraštį kariui
(Jo vardas ir pavardė)

.....
(Pilnas kario adresas)

UŽGIRTAS SHORT WAVE meto-
das visiškai pašalinti PLIAUKUS
nuo rankų ir kojų. Specialios kai-
nos. **MABEL LETA HARBOUGH,**
MARSHALL FIELD ANNEX
Suite 1241
25 East Washington St.
Randolph 6-2221.

Dr. Joseph F. Meus, Opt.
Val.: 10:00 ryto iki 6:00 vakaro
Pirm. ir ketvirt. 10:00 iki 9:00 vak.
3982 Archer Ave. LAFayette 3-4151

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 8, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 9 — 9
vakarais, išskyrus trečiądienius.
Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak.
Skaitykite: Yards 7-7381.

J. KARVELIS
4434 So. Fairfield Ave.
CHICAGO 32, ILL.
Tel.: FRontier 6-3387

CERMAK ROAD
Dantų Laboratorija
DIRBTINUS DANTIS PROTE-
ZUS PATAISO 1-4
VALANDŲ LAIKOTARPYJE
Individualių dirbtinų dantų, platin-
inių grupių ir dantų specialistas.
Pritaiko ir pataiso senus dirbtin-
us dantis, protezus. Pirmą kas-
dien nuo 9 ryto iki 6 vakaro, še-
štadienį nuo 9 iki 1 valandos.
Olympic 2-3740
4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

CONRAD Photo Studio
(lietuvių fotografas)
Specializybė
vestuvės.
\$15.00
vertės dovana
jaunavė-
džiams, atne-
sus šį
garsinimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai:
ENG. 4-5840
ENG. 4-5883

BIGANE & SONS
ANGLYS
IR
ALYVA
3596 Archer Avenue
LAFayette 3-0600

TURIME DIDELI PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ BRANGMENŲ SIDABRINIŲ INDŲ ŠEŠIŲ LAIKRODŽIŲ RADIO IR TELEVIZIJOS APARATŲ IR KT. PREKIŲ

John A. Kass Duodama 1 metų Garantija

Lengvais Išsimokėjimais

JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAFayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewely Krautuvė Brighton Parke Įsteigta 1915 metais

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS

PECIAI, SALDYTUVAI, TELE-
VIZIJOS APARATAI, SKALBIA-
MOS MASINOS, BALDAI, MAT-
RACAI, KILIMAI, LOVOS IR
VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAFayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

KITATAUČIAI DAKTARAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Mes. Tel.: Midway 3-2889
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmdienį nuo 10 v. iki 12.

Dr. Kazimieras MICHEL
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinus, iš-
tairi kreivias akis be operacijos.
turi modernius instrumentus akių
kandyriui.
Kremptinės ir Dr. Michel dėl akių
trūkumų: 35 metų praktika paleng-
vina akių tyrimą, kuris atliekamas
su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys askaroja ar niežti,
negalite sėdėti įverti ir adatą, akys
bijo aštrios šviesos, nežūrėte skal-
tyti, užleikit pasitarti pas Dr. Michel
—nieko nekinius.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas Yards 7-0616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas.
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akių Driktuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiądieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akių Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdieną.
Trečiądienį ir šeštadienį tik susitarus

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRU SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-
VIRU ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie
negali ramiai sėdėti ir nakintis
miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos
niežti ir skauda. Kad pašalinti tą
niežėjimą ir skaudėjimą senų, at-
virų ir skaudžių žaizdų, uždekitė
LEGULO Ointment. Jo gydymo s
ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą
ir galėsit ramiai miegoti nak-
tį. Vartokite jas taip: nuo skau-
džių nudegimų, jos taipgi pašalina
niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-
SIS. Taigi pašalina perėjimą ligos
vadinamos ATHLETIC FOOT, su-
stabdė džiūvimo odos ir perplėšimą
tarppirščių. Jos yra tinkamos var-
toti nuo džiūstančios ir suskilusios
odos. Jos yra geros gyduolės nuo
visų išvirsnių odos li-
gų. LEGULO Oint-
ment suteiks jums pa-
galbą nuo nuvargusių,
perstamų ir niežtinčių
kojų. Legulo Ointment
yra pardudamas po
75c., \$1.25 ir \$3.50.
Pirkite vaistinėse Chi-
cagoje ir apylinkėse
ir Milwaukee, Wis.,
arba atsiųskite money
orderį į:
LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

VISKO UŽTEKTINGAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, saldytuvai, pečiai, skal-
biamos mašinos, lovos, matrasai,
kilimai. Radijo, televizijos setai,
baldai vaikams.

Zemos kainos, lengvi išmokėjimai

DIDELIS PASIRINKIMAS

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penkta-
dienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeš-
tadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki
8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARŪSKOS
Tel. HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS buvo ir tebėra
geriausias Amerikos lietuvių
draugas.

POKARINĖ EUROPA APLANKIUS

(KELIONĖS IŠPŪDŽIAI)

Rašo DAN KURAITIS

(Tęsinys)

Ispanijos senjorai ir viltį savininkai vakarais suvažiuoja į Madridą. Valgo jie pietus maždaug apie dešimtą valandą vakaro. Aišku, labai puošniose viesluciuose, — tokiose, kaip Palace. Jiems valgant griežia pirmos rūšies orkestras. O kai tie ponai išsikirs-to, tai moterėlės, ant kelių atsi-klaupusios ir suprakaitavusios, plauna marmuro gridis. Jų atly-ginimas — 10 pesetų. Tiek ispanė-gauna už gal 10 valandų darbo. Nėra reikalo nė aiškinti, kad už tokį atlyginimą ji labai skurdžiai gali pragyventi.

Koks skirtumas: Amerikoje va-dinamieji "dženitoriai" dažnai net į darbą atvažiuoja su geriausiais automobiliais, — tokiais, kokiais Ispanijoje važinėjasi "didieji po-nai".

Kai žiūri į vieną didžiausią var-gą, o kitų prabangų gyvenimą, tai galvon skverbiasi mintis, kad tiems ponams būtų pravartu pa-galvoti apie tai, jog nieko nėra amžino. Jei nieko nebus daroma žmonių gerovei, tai tų senjorų vaikai gali susilaukti tragedijos. Upės bėgimo nėra lengva "už-tenkti". Netapi seniai buvo pa-klusli raudonoji paskida, Maskvos "pučiama", kuri beveik banginduo tuos ponus. Atrodo, kad iš to jie nieko neišmokė. Jie vėl savi-valiauja ir tikisi, kad jie yra saugūs. Saugumą jiems užtikrina ka-reiviai, kurie matosi visur pake-liais. O Madride kiekviename kvartale stovi apsiginklavę kare-i-viai.

Vargšas ispanas jaučia, jog tie apsiginklavę kareiviai saugo po-nus. Žiūrėti į visa tai, pas jį gim-sta pagieža, kuri ilgai nūnai gali lyg kokis vulkanas išsiveržti. Tada jau nė ginkluoti kariai ponų ne-apsaugos...

Ispanas vis dėlto nėra už gele-žinis uždangos visiški nūo pa-saulio paslėptas. Jis nėra pavers-tas tokiu vergu, kokiu yra žmogus bolševikų valdomose kraštuose. Ispanas gali po savo kraštą ke-liauti, nors tam ir yra reikalingas pasas. Jis gali net į kitą kraš-tą (dagi Ameriką) išvykti.

Taip, ispanai nėra izoliuoti. Diktatorius ir jo pakalikai negali žmonių itikinti, jog jų tvarka yra geriausia pasauly.

Žodžiu, ispanai su laisvuju pa-sauliu nėra nutraukę ryšių. Nė-drįsta to padaryti ir dabartiniai valdovai, nes Ispanijos ekonomi-nė būklė yra tokia, kad Amerikos pagalba jai būtina ir reikalinga. Be tos pagalbos ji ilgai nega-lėtų išsilaikyti.

Šveicarija

Iš Madrido lėktuvu teko keliau-ti į Barceloną. Iš ten jau šveica-rų lėktuvu keliavome į Genuvą, o paskui į Zurichą. Šveicarų lėk-tuvai pajutome amerikonišką at-mosferą: mergaitė iš keliauninkų paėmė apsiaustus, aprūpino visus saldainiais ir mandagiai papra-šė diržais prie sėdynių prisitvirtinti.

Kiekvienas keliauninkas rado padėtą lapelį anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis. Pirmieji lapė-liai žodžiai: "Welcome Travellers". Šveicarai žino, kas jiems dōle-rius atveža. Tiems jie ir pagarbą atiduoda. Šveicariją gausingai lan-ko ne tik amerikiečiai, bet taip pat ir angliai. Iš Anglijos lėktuvu galima per penkis valandas at-vykti.

Genevoje mes išlipome iš lėk-tuvo. Tuoj pajutome itin jaukią aplinkumą. Žmonės labai jūdri, švarumas visur pavyzdingas. Kiekvienas asmuo, su kuriuo turistui tenka koks reikalas turėti, kalba angliskai. Nėra čia ir infliacijos: už dolerį gausi tik 7 frankus ir 32 centimus. Bet už 10 frankų ga-li geriausiai pietus pavalgyti to-kių vietose, kur svečius links-mina šaunus orkestras. Vadina-si, amerikoniškais pinigais tai atsi-eina nevisai pusterčio dolerio.

Stotyse visko gausu, kaip ir Amerikoje. Užsisakiau są porą bulkučių, kavos ir coca cola. Už visa tai užsimokėjau 1 franką ir 20 centimų (amerikoniškais pini-gais 35 centus).

Iš Genevos lėktuvu išvykome į Zurichą. Malonu žiūrėti į raudo-nus namų stogus, šaunius kelius ir puikius gyvulius. Šveicarija tikrai pavyzdingas kraštas. Spa-udė apie ją teko daug palankių atsiliepimų skaityti: turiu pasaky-ti, jog tai nė kiek neperdėta.

Gyvenimas diktatoriaus Franco valdomoje Ispanijoje atrodo be-viltiškas. Paprastam žmogui ten nėra vilties iš vargo ir skurdo iš-sikasti. Bet visai kas kita yra Švei-carijoje: čia jaučiamas jaukumas, suvargusių ir pagalbos maldaun-čiančių žmonių nematyti, tvarka visur puiki. Šveicarų gyvenimo lygis gal kiek žemesnis neišpa-

Amerikoje, bet jis itin aukštas, palyginus su kitais Europos kraš-tais.

Šveicarų užėjoje

Kai pasiekėme Zurichą, tai te-ko 2 valandas laukti traukinio, kuris ėjo į Luzerną, išgarsėjusią šveicarų vasarvietę. Oras pasitai-kė šiltas, todėl lange išstatyti dalaus bokalai tiesiog traukte trau-kė į vidų.

Neatsilaikiau prieš pagundą ir įėjau į vidų. Atrodė ne kaip kar-čiama, bet greičiau kaip restora-nas. Buvo nemažai stalų, o ant jų padėtos bulkutės. Stalai neap-dengti. Sėdi prie jų daugumoje vyrai su raudonais išpūstais vei-dais. Kai kurie jų rūko pintines pypkes. Pusėtinai šuociai. Vieno kito ūsai susukti ir į viršų paries-ti. Alų geria iš didelių bokalų, — stiklinių ir molinių. Pastarieji yra pridengti dangčiais, kurie at-sidaro paspaudus rankenėlę.

Po du šimtus ar daugiau svarų moterys, prisisegusios didelius žiurštus, tik neša ir neša pilnus bokalus. Bulkučių niekas nė ne-palietė, nes buvo tik apie 4 val. po pietų. Tačiau alus tai riedėjo riedėjo smarkiai tampa.

"Frau" paklausė mus, ko mes norime. Užsakėme alus ir "coca cola". Paklausė dar kokio alaus atnešti, — juodo ar geltono.

Na, ir atnešė! Pastatė man di-džiausią skunerių, kurį tik per pus-valandį kaip nelabai smarkus gėrikas būčiau galėjęs išgerti. Ir visa tai atsiėjo 23 amerikoniški centai.

"Frau" vis žiūrėjo, kada aš sa-vo skunerių išgersiu. Pastebėjau, kad kiti su tais dideliais skune-riais gana greit apsidirba, — pa-traukia kėlis gerus gurkšnius, ir baigta.

Žmonių užėjoje netrūko: kai vieni ją apeleido, kiti į ją vieta-lyje. Tai buvo įvairaus "stono žmonės". Gėrė jie vien tik alų. Kaip žinia, Zurich miestas yra vo-kiečių gyvenamoje Šveicarijos dalyje. Ir jaučiamas, kad čia vo-kiečiai gyvena: visur švaru, tvar-kinga. Žmonės jūdrius, pilni gyvu-mo. Nematyti nė vieno "susiviju-sio".

Porą gerų skunerių išmesti — tai tik pradžia. Paskui jau prasi-deda užkandžiai. Užkandžiai Šveicarijos vokiečiai, matyti, mėg-sta. Apie tai buvo galima spręsti iš ant stalų sudėtų lėkščių. Susi-rinkusi publika irgi darė tokias iš-pūdį, kad ji nebūlogai matinasi.

(Bus daugiau)

Pirmą kartą JAV San Francis-co, Kalifornijoje, vietos universite-ti įvedamos paskaitos apie komu-nizmą. Nuo šių naujų mokslo mū-ty tas paskaitas skaitys prof. Dr. Anthony T. Bouscaren. Jis jau se-niai mokslininkai komunizmu idomaus ir yra išleides knyga "So-cieties Expansion and the West". Jis mokslininkai nagrinėja, kas yra komunizmas ir kodėl jis yra smerktinas.

Prof. Dr. A. T. Bouscaren yra labai palankus SSSR pavergtoms tautoms.



Komunistai nutraukė taikos derybas Korėjoje. Šiaurės Korėjoje generolas Nam II apšaudė derybų vietą Keasonge.

Vengrijos komunistų siautėjimais

Iš Vengrijos slapta atbėgusie-ji pasakoja, kad ten komunistų siautėjimas kyla vis didesne ban-ga. Iš didesnių miestų jau viso iš-veža į koncentracijos stovyklas per šimtą tūkstančių gyventojų. Išvežamieji iš anksto nėra išpė-ja. Atėjusi į išvežamųjų namus policija pasirengimui duoda dau-giausia vieną valandą. Kiekvie-nas išvežamas daiktų su savim ga-li pasiimti keletą kilogramų, tai yra tiek, kiek kiekvienas gali vie-na ranka pakelti.

Kadangi išvežamų šeimos nariai išskiriami ir vežami dažnai įvai-riomis kryptimis, tai dabar Ven-grijoj tūvi pradėjo ženklinti įvai-riais būdais savo vaikus, kad at-eity juos galėtų atpažinti. Įvairio-se kūno dalyse vaikams ar išdegi-nami, ar įpinaunami tik patiems tėvams žinomi ženklai.

Turimomis žiniomis, iš bendro skaičiaus suimtų 18 tūkstančių jaunuolių jau išvežta į SSSR pri-večiamų darbų stovyklas. Dau-giausia miestelėnų labiau praso-rinčių tėvų jaunimas, kuris savo daugumoje lankė Vengrijos aukš-tasias mokyklas. Bet jų tarpe esa-ma ir iš darbininkų bei iš ūkinin-kų šeimų.

Pačiame SSSR pasiėny su Ven-grija tie Slovakijs yra įtaisyta į SSSR išvežamiesiems speciali stovy-kla. Stovyklos administracija ir jos apsauga susideda išimtinai iš SSSR atgabento vidaus reikalų ministerijos specialistų dalinio. Čia atgabentieji kaliniai jaunuoi-liai suskirstomi pagal jų išgabi-namas į SSSR vietas.

I SSSR jie vežami prekiniais traukiniais užkaltauose gyvuliams skirtuose vagonuose.

Teigiama, kad išvežtųjų tarpe esama ir nemažas skaičius buv-usių komunistų, kurie, nusivylę komunistų darbais, liūvoši tie organizacijoje dalyvauti.

Trumpai apie gamtą

Kodėl paukščių kiaušiniai skirtingo dydžio

Yra natūralu manyti, kad kiaušinio didumas priklauso nuo paukščio didumo. Iš dalies taip, bet ne visuomet taip būna. Kar-tais to paties didumo vištos de-da skirtingo didumo kiaušinius. Varna ir žiemų jūros paukštis geras pavyzdys: Abu paukščiai yra beveik to paties didumo. Bet varnos kiaušiniai 3 kartus mažesni už jūros paukščio kiauš-inį. Žuvėdros, antys, žąsys ir kiti pakraščio paukščiai papras-tai deda ne pagal savo didumą kiaušinius.

Kiaušinio trinis yra besipe-rinčio paukščio maistas. Pri-klauso nuo to, kaip paukščiai prižiūri savo jauniklius po iš-perėjimo. Jeigu paukštis palie-ka jauniklius, tai gamta pati jais pasirūpina. Paukščiai, ku-rie nemaitina jauniklių, tai to kiaušinio trinis būna didesnis. Juo trinis būna didesnis, juo stipresnis išsiperi jauniklis. Tuomet vos iš kiaušinio lukšto išsiritęs sugeba pats sau maisto rasti. Kita vertus, paukšteliai,

Klausinio trinis yra besipe-rinčio paukščio maistas. Pri-klauso nuo to, kaip paukščiai prižiūri savo jauniklius po iš-perėjimo. Jeigu paukštis palie-ka jauniklius, tai gamta pati jais pasirūpina. Paukščiai, ku-rie nemaitina jauniklių, tai to kiaušinio trinis būna didesnis. Juo trinis būna didesnis, juo stipresnis išsiperi jauniklis. Tuomet vos iš kiaušinio lukšto išsiritęs sugeba pats sau maisto rasti. Kita vertus, paukšteliai,

Jono kūnas buvo surastas tik po keturių dienų, rugpjūčio m. 6 d. Pelece saloje, apie 6 mylios nuo paskendimo vietos. Pasarvotas Dominiko Brazilo laidotuvių ko-plyčioje Detroito, o rugpjūčio 9 d. iš šv. Antano bažnyčios palai-dotas šv. Kryžiaus kapinėse De-troite.

Jonas Dėdinas buvo ramaus ir gero būdo, su visais gražiai sugy-veno, dėl to ir laidotuvsė daly-vavo daugybė draugų ir pažista-mų.

Jono karstą puošė daugybė gra-žių gėlių vainikų, k. t. Onos Sen-kienės, Romualdo Senkaus, Rimo Senkaus, Prano ir Jono Stanionio, Adolfo Simonaičio, buvusio In-golstadt tremtinių Petro Januš-ko šeimos, Detroito Lietuvių Tremtinių Draugijos, Windsoro Lietuvių Bendruomenės ir Bendix Eclipse of Canada Ltd.

Paliko nuliūdime artimuosius: seserį Oną Senkienę, švogerį inž. Romualdą Senkų ir jų sūnelį Ri-mutį.

Išlėkė, Jonai, svetimoje laisvo-sios Amerikos žemėje. —P. J.

GARSINTIS. "NAUJIENOSE" APSIMOKA, NES JOS DUODA GERUS VAISIUS

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

Outstanding Opportunity for

MECHANIC - BUICK EXPERIENCE
ASSISTANT PARTS MAN
ASSISTANT BODY MAN

Paid Holidays—Paid Vacations—Excellent Working Conditions.
Call ESSEX 5-5941 or apply at

HANSEN BUICK, INC.
1701 — 119th Street, Whiting, Ind.

FOR RENT — Rendai

PROFESSIONAL APT avail-able immediately 2 rooms with closet space. Low rent. Centrally located in business district. North West suburb. Must be seen to be apprecia-ted. For further information call Mr. Heuer Newcastle 1-2012.

Bridgeporte išnuomojamas vy-rams butas. Su visai baldais. Yra šaldytuvus. Galima valgi gamintis. Šauktį CALUMET 5-2847

Išnuomuoju ofisui arba štorui didelę patalpą. Apšildoma, ge-roji vietoj, 2001 So. Halsted St. Kreiptis 2 aukšte. Stončius.

RAMI vedusi pora, pusmžė, be vaikų, abu dirba, ieško nuo tuojau arba vėliau 3-5 kamba-rių butą be baldų, pietų-vakara miesto dalyje. Skambinkite Virginia 7-6274.

Kambarys ir pusė jaunai, dir-bančiai porai, DP ar dviem jau-niem DP vyram. Portsmouth 7-7796. 6243 S. Keating Ave.

kurie neturi pakankamai mais-to prieš išsiperėjimą, reikalingi ilgos ir rūpestingos priežiūros. Laukiniai paukščiai kuone visi savo jauniklius maitina lizde to, kol jie pradeda skraidyti. Žvirbliai jauniklius maitina ir po to, kai jie lizdą palieka. Gegutė ir tili juodvarnėliai kiaušinius deda svetimame liz-de. Jie neperi. Jų kiaušinėlius kiti paukščiai savo lizde išperi. Įdomu, kad patys mažieji ir patys didieji paukščiai deda ne-gausų skaičių kiaušinių. Vėda, kaip naminius paukštis, dēda, jau ne vien veislei, bet ir ko-mercijai. (\$)

Windsor, Ont.

NUSKENDO JONAS DĖDINAS

S. m. rugpjūčio mėn. 2 d. besi-maudydamas Erie ežere nusken-do Jonas Dėdinas. Jis buvo kilęs iš Šakių apskr. Kudirkos Naumies-čio; gimęs 1922 m. birželio mėn. 2 d.

Į Kanadą Jonas Dėdinas atvyko 1948 m. kovo mėn. Pradžioje gy-veno Conistone prie Sudburio, o praėjusių metų rugpjūčio mėn. persikėlė į Windsorą ir apsigyve-no 1027 Howard Ave. Windsorse dirbo Bendix Eclipse Co.

Nelaimės dieną Jonas su drau-gais išvažiavo į prie Leamingtono esantį Point Pelee National Par-ką. Jis ten labiausiai iš visų ap-ylinkės kurortinių vietų mėgo lai-ką praleisti. Besimaudant Joną pagavo stipri apatinės srovės ban-ga ir jis pradėjo skęsti. Tuo lai-ku buvė ant kranto draugai šoko gelbėti, bet, deja, nesėkmingai, nes ir jie atsidūrė tame pačiame pavojuje, ir tik paskutinėmis jė-gomis patys pasiekė krantą. Buvo pašauta RCMP, kuri prižiūri tą parką, bet ir ta jokios pagalbos negalėjo suteikti, o kiek vėliau atvykęs ir nelaimės vietą laiškus net ir kūno nesurado. Prie laisv-imo buvo prisidėjęs ir pakrančių sargybos policijos lėktuvas.

Jono kūnas buvo surastas tik po keturių dienų, rugpjūčio m. 6 d. Pelece saloje, apie 6 mylios nuo paskendimo vietos. Pasarvotas Dominiko Brazilo laidotuvių ko-plyčioje Detroito, o rugpjūčio 9 d. iš šv. Antano bažnyčios palai-dotas šv. Kryžiaus kapinėse De-troite.

Jonas Dėdinas buvo ramaus ir gero būdo, su visais gražiai sugy-veno, dėl to ir laidotuvsė daly-vavo daugybė draugų ir pažista-mų.

Jono karstą puošė daugybė gra-žių gėlių vainikų, k. t. Onos Sen-kienės, Romualdo Senkaus, Rimo Senkaus, Prano ir Jono Stanionio, Adolfo Simonaičio, buvusio In-golstadt tremtinių Petro Januš-ko šeimos, Detroito Lietuvių Tremtinių Draugijos, Windsoro Lietuvių Bendruomenės ir Bendix Eclipse of Canada Ltd.

Paliko nuliūdime artimuosius: seserį Oną Senkienę, švogerį inž. Romualdą Senkų ir jų sūnelį Ri-mutį.

Išlėkė, Jonai, svetimoje laisvo-sios Amerikos žemėje. —P. J.

GARSINTIS. "NAUJIENOSE" APSIMOKA, NES JOS DUODA GERUS VAISIUS

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

PRESSER

FOR MEN'S CLOTHES
Also to do light mending.

Hours 10 A. M. to 7 P. M.
Salary \$200 per month.

PRIVATE CLUB

UNIVERSITY CLUB

79 EAST MONROE

ASSISTANT PARTS MAN

Permanent opening
some parts room experience.
Mechanical knowledge
preferred.

Good salary, 5 day week.
Good working conditions.

GAR - WOOD

INDUSTRIES, INC.
301 West 37th St.
Boulevard 8-2545

MAN WANTED

for
CLEAN WORK
IN LAUNDRY

Permanent, paid vacations,
Blue Cross and Group
Insurance.

Apply

B A B Y V A L E T
511 Harrison.
OAK PARK

ASSEMBLERS, Machinists, Lathe,
and Drill Press Operators — Top
wages; 53 hour week; optional;
no layoff; old reliable manufact-
urer; pension plan; hospitaliza-tion, paid vacation, life insurance.
Apply now for permanent job
with security and chance for ad-vancement. See Mr. Uden. B. H.
Bunn Co., S. E. corner 76th St.
and Vincennes av., Chicago. Hud-
son 3-4455 Friday, 2-6 p. m. Sa-turday 10 a. m. — 2 p. m. Mon-day 2-6 p. m.

DEGTINĖS PARDAVEJŲ
Puiki progą lietuviškai ir an-gliškai kalbantiems degtinės par-davėjams atstovauti istaigai įsteig-tai urmo degtinės istaigai geriau-sių ir greit parduodamųjų pre-kių. Patyrimas pagelaujamas, bet nebūtinas.
Gera alga ir komisas.
UNION LIQUOR COMPANY
1025 W. North Ave.
MOhawk 4-4500

CEMENT FINISHER
Capable of running bungalow
work. Also cement finisher.
Steady work.
DUPARK CONSTRUCTION
COMPANY
BA 1-2527 — RA 3-8698.

PACKING AND CRATING
Man capable of designing and
building crates for heavy
delicate machinery.
Good wages, plenty of overtime
ASKANTA REGULATOR CO.
240 East Ontario.

Reikia darbininkų išsiuntinėji-mo skyriuje; viršlaikis. Kreip-kičs 2246 W. 49th Street.

Reikalingas portieris, viduram-ziš žmogus. Pastovus darbas.
2039 W. North Ave. Bath.

REIKIA DARBININKŲ

ISSIUNTINĖJIMO SKYRIUJE

VIRSLAIKIS. KREIPKITES:

2246 W. 49th STREET

AUTOMATIC Screw Machine op-
and setup—Brown & Sharp equip-
A-1 steady job; good pay; plenty
of overtime; day or nite shift. Ap-
ply in person. Ask for Mr. Hen-
nessy.

ALLIED SCREW MACHINE CO.
1338 S. Michigan. HA. 7-3915

HELP — MALE-FEMALE
Darbininkų - Darbininkų Reikia

MEN OR WOMEN

For steady cleaning work.
GOOD WAGES.

Meals and other benefits.

SEE MR. LOEB

afternoon.

SOUTHSHORE
COUNTRY CLUB

HY 3-8000

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkų

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkų

ATTENTION!

MECHANICAL ENGINEERS
MECHANICAL DRAFTSMEN

FOR THE

DESIGN AND DRAWING OF PORTABLE TOOLS
Can use men with limited training

Steady employment in modern air conditioned office
INDEPENDENT PNEUMATIC TOOL CO.
Write, see or call MR. M. J. SCHULTZ

753 Claim St., Aurora, Ill. Aurora 27601

OFFICE CLERKS

FILE CLERKS

Outstanding opportunity
To work in new modern
airconditioned offices.

Paid vacation—Paid holidays.

5 DAY WEEK.

PURITAN
COMPANY OF
AMERICA

"A Friendly Place to Work"

1200 W. 37th St.
CL 4-7300

CLERK-TYPIST

FOR ORDER TYPING AND
GENERAL OFFICE WORK.

Permanent 5 day, 37½ hour
week.

DETEX WATCH
CLOCK CORP.

4147 Ravenswood
GRaceland 2-3847.

Have Permanent Opening
FOR GOOD
TYPIST

with or without truck line
experience, to train for accounts
receivable dept. Diversified
work and excellent trans-
portation.

MOTOR CARGO,
INC.

3434 West 51st Street
WALbrook 5-8500
MR. DIEBALL or MR. GRIGGS

BONNAZ embroidery machine
operators — Best working con-
ditions. Hochsinger, 672 Rush
St. Superior 7-0841.

REIKIA VEITERKOS
Patyrytus, veiklios. Valandos
nuo 6:30 ryto iki 2 popiet. Ne-dėrbama sekmadieniais ir šven-tadieniais. \$35 į savaitę, "tips",
uniformos duodama.
DAN'S RESTAURANT
224 West Chicago Ave.

T Y P I S T S

Near loop
Good transportation.
5 day week
Paid vacation.
A Motion Picture Co.
HA 7-3629

STENOGRAPHER

5 day week
Good salary
Paid vacation, near loop
Good transportation.
A Motion Picture Co.
HA 7-3629

BILLERS—GENERAL

OFFICE
FULL TIME DAY WORK
Underwood Fanfold Biller
See or call
Mr. Christianson
LA 3-6480

Consolidated Freightways
2000 W. 32nd Street.

STENOGRAPHER

Patyrysius
Pietinėje miesto daly, "air con-ditioned" ofisas, 5 dienų savaitė.
Gera mokesčiai ir dar užkandis
privatistam valgomam kambaryje. CANal 6-2020.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė—Pardavimui

WESTMONT, \$13,700, savinin-kas parduoda 2 aukštų medinį namą, 3 miegamieji; puikiame stovy. Karštu oru šildomas, au-tomatiškai vandens šildytuvus, garažas, 213 So. Park, Downers Grove 1333-W.

Marquette Parke savininkas parduoda 2 po 5 kambarius mū-rinį namą. Alyva karšto van-dens šildymas